

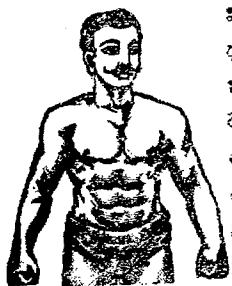
309319 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 9 వ తేది శనివారము } No. 258
సంపుటము. ౪. } పింగళనామ సంవత్సర పౌష మాస బహుళ త్రయోదశి ౧3. } సంచిక ౨౫౮

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయ్యకాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమాలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మార్గములచే సర్వ

విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుఖసంబంధమైన సెగ రోగములచే యెందరు బాధ గొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావర ప్రసాదము. దీనిని సేవించిన రక్తముశుభ్రమై, పుష్టి నిచ్చి నామలకు పటుత్వమును కలుగ చేయటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల సెట్టు 2-కి 2-8-0
24 దినములు సేవించగల సెట్టు 1-కి 1-12-0
1 సెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి ఇవాలి. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమే స్త్రీ, పిఠి, సామలకారపేట, చుదరాను.

For Sale.

One Garford it on buss to seat 18 passengers, with char-a-banc closed body with doors on sides, top, side-curtains &c., complete Rs. 9500. The car is practically new having been very little used. (1054)
Apply ALLY BROTHERS, Mount Road, Madras

మోహినీ తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, పెండ్లుకలు రాలకుండును. పెండ్లుకలు నునుపు జేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపిఠి, చుదరాను.

యుద్ధపటములు గల పుస్తకము ఇనాము. ప్రసిద్ధిచెందిన రాజవైద్య పండిత ఎమ్. కె. శేషచార్యులవారిచే తయారు కాబడిన సకలవిధ జ్వరములను సంహరించగల జ్వరమరారి అను మాత్రల డబ్బి 1 తెప్పించుకొను వారికి వై చెప్పిన పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. 1088
ధర్మవైద్యశాల, 2/104 వారాయణ మొదలిపిఠి, చుదరాను.

అమృతాంజనము

జిన్నీ నొప్పులకు వరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

సార్వత్రిక నొప్పుల బారి

జోలును. వాయువు

పోట్ల బొగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింటి నుండదగినది.

వనమాలికలచే హిందూ దేశ మందు

తయారుచేయబడు సుమారుమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ చుదరాను.

హనుమాన్ బోరక్సు సబ్బు.

దీనియందు గండివి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముగు పుండ్లు, దురద, గజ్జి, పాదలు మొదలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా తాగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, వాడేమును యిచ్చును. అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరుకును. ప్రతిబిళ్ళికై మా వాడమాక్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపుము. (751)
రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మదరాసు.

AMRUTANJAN
BEST INDIAN PAIN BALM.
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
SOLD EVERYWHERE.

Our Catalogue sent free on application.
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras

శివు కావ్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

“ఎలెక్ట్రా” నాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

“ఎలెక్ట్రా”

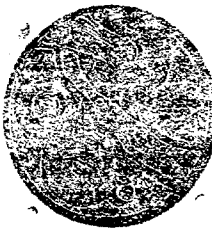
(1049)

ఎలెక్ట్రా లివల నడక

చాల నిశ్చయముగనుండును.

గడియారములయొక్క శక్తి మైన

పరికరములతో చేయబడినది.

బెర్న్ లో 1914 సం॥న జరిగిన జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్రామిణి స్విస్ ఎలెక్ట్రా నాచికి గొప్పబహుమతి (గ్రాండు ప్రిక్స్) ఒకంక జడినది. గొప్ప బహుమానము.

గ్వా లె ట్ కం పె నీ, స్విస్ మే డు.

సన్నక మైన గడియారములు, చాక ధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటున దొరుకును.

వజంట్టు: జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండ్ కో, ఎస్ప్లనేడు, మదరాసు.

కావలయును.

వస్తువుల రాజధానికంటేకును సోలువిజంటులు కావలయును.

ఆటోపరస్తాక్ (రిజిస్టర్డ్)

(490)

పగసానుచుండును, వాని తాలూకు వస్తువులను అమ్మకలయగును. చాల అడ్డంకు సంపాదించవలెను. ఈ వస్తువు లన్నియు ఈ రాజధానియందు ప్రతిగృహమునందును వాడబడుచున్నయని. ఇతరకంటె సులభమైన కమీషనుకంటెను మేముచాల బాధముగ నిచ్చెదము. ధరలు మితిముగ నుండును. తక్షణము బ్యాంకు సెక్యూరిటీతో దరఖాస్తులను పంపుకొనుడు.

ఈ తీర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలోనే యుండవలయును.

The Parasthan Perfumery Co,
No. 1, Phydnie, Bombay, No 3.

వివాహ మహోత్సవముల

కాలము సమీపించుచున్నది

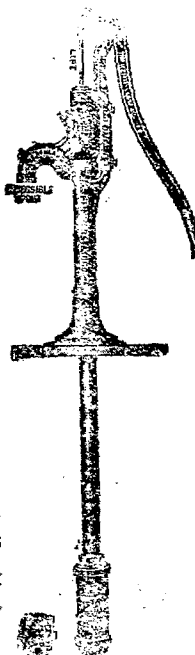
అవసరములో అంగళ్లకుపోయి ఎక్కువ ధరల యిచ్చి నుట్టుపు అంగవస్త్రములు తీయుటకంటె సరిగచీరలు, ధోవతులు, బహుమతులు ఇచ్చుటకు కావలసిన వస్త్రములు మున్నగు నవి వివాహమునకు కావలసిన జవిల్లికి ముందుగానే మాకు ఆర్డర్ లిచ్చుట మంచిది. ఇప్పుటి కాలమునందు నాగరిక మాదిరిలు ప్రకారము వట్టుచీరలు నేయబడును. చాయకు పూచీ ఇవ్వబడును. 100-కి 25 చూపాయలు పంతున ముందుగా అడ్వాన్సు పంపవలెను. స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్. శ్రాంతి: మధుర. కంజీవరం.

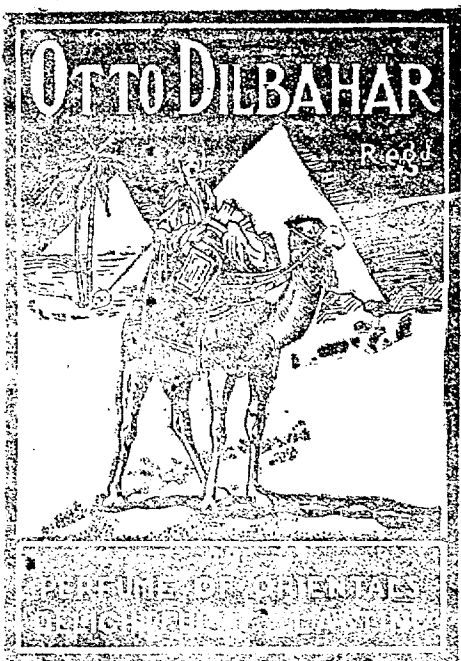
K. B. JOSHI & Co,
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO
Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన

126

ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు చరిత్ర కనుగొనగలిగి, సాటిలేని మనోహరము నువాసనగలది, అల్పాహారముగాని, సారాముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్కలసారము.
నీ మువాలవై కొన్ని దినపులు చిలుకరించినచో, మనోహరము నువాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుంచును.
నిన్నులైజా (అర (హా)) సీసా 1-3 రు 0-8-0
చుక్కరకము నైజా 1-4 రు 0-12-0
వేరొక నైజా 2 " " " 1-4-0
వెద్ద నైజా 4 " " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
నల్లెల, నల్లెలములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాత్రకాన దొరకును. సీసా ల సేకరము నకల సెంటు కలవు. కావున, తాము కొనుగొను సీసాలైన ను, కాడ్డవైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ ముందుకు సలహానుమలను పరిశీలనచేయ గోరవూ రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో అభ్యాసితులగు నువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదురు.

సాలో కిందటా అంగ్ల ఇండియన్ డ్రస్ అండు తెలుగులో కొ; నెం. 115, బామ్బాయి ముద్రాబాయి.

కృష్ణలూగు
ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

నుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదిలోపు అమృతాంజనము ఉపహారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-3 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాశగమ గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-3 0-6-0	డబ్బీ 1-3 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాక్షధము
చక్కని డబ్బీతో నెల రు. 0-8-0; డబ్బా 1-3 రు. 5-4-0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.
అమృతాంజనం సి పో,
109, ప్రెజిడెన్సీ, బాంబాయి. 6, తంబు శెట్టిపిడి, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై హంద్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువసన్మానములు, వారి చిత్రగుణములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
నెల రు. 1-8-0, పోస్టేజీ నేటు
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపిడి, మదరాసు.

కీర్తిశేఖరులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చ. గుని

రంగుల చిత్రవటుము

ప్రతి 1-3 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారు చేయబడిన 'లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా'ను నేవించండి. దీనిని నేవించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేష బలము, ఆకలి రెండున్నవ మొదలయినవి కలుగును. స్వస్థులైతము, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచుడుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి, మొదలగునవి మానును. దీనివలన మంచిగుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పినాంగ్, సిలాన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బాంబాయి, మదరాస్, ఈస్టాంతులు నుండి బహుమాన పత్రములు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతా ప్రాప్తున పంపినచో బహుమానపత్రము కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచుచుంటే వై కను నరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వము కొనుగొన్న 'డి. మన్నాలాల్' అని యుండుట చూచి తీసికొన వలయును. అనుపానపత్రక పార్శ్వముతో పంపబడును.
ఏజంటులు కావలసియున్నది.
15 తులారు డబ్బీ నెల రు. 2-0-0.
తహలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, డిల్లీ వెద్దులు, సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

వండితులవారి సిద్ధాక్షధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనను వరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింపబడుచున్నవి.
ఇండియావారు మాత్రమే 3 క; బర్మా, సిలాన్, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెల్జిండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాక్షధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.
మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మియింట నున్న యెడల, మాటికి బైదుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, చలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు (లుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాక్షధ తీవ్రత నేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.
వైద్యకాలలో ననేకవిధములగునట్టియు నుపయోగకరములగు 3 రూపాయలక మూలకలనుండియు రూపాయలను రాయరు చేయుచుండురు."
రిజిస్టరైన యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.
అనుపానపత్రము, ప్రతి సీసాతో నూడి యుండును. 250 రూపాయలను సీసా 4 అణాలు, మూత్రము.
6 సీసాల కారణమున కెన్నిచికోనిన బహుల ఖర్చునోలేదు రు. 1-8-0
12 సీసాలకారణమున కొనిన 2-12-0
25 సీసాలకారణమున కొనిన 5-0-0
సంపూర్ణ గుణములకు మానవ్య ఆయాశ్వ గుణ విశ్లేషణమును దొరకును.

అనుపానపత్రము, ప్రతి సీసాతో నూడి యుండును. 250 రూపాయలను సీసా 4 అణాలు, మూత్రము.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనుగొను సూర్యమార్గమున గమనింపుడు. కరస్పాకా డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(82) 21, హమ్మం వీధి, బాంబాయి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనము.

శ్రీ గారి తీర్మానము.

"పంజాబీ" పత్రిక:— ప్రస్తుతపు తీర్మానములను నెక్కుడు కష్టముల ననుభవించువారు ఓర్పులు, కన్నులు, మలయాళిలు, వీరికి ప్రత్యేక నాగరక మున్నప్పటికిని, వీరు పరిపాలనా సౌకర్యమునకై యితర రాష్ట్రములతో జేర్చబడిరి. కాని ప్రజాశయానుగుణముగ ప్రభుత్వము వారు ఏర్పాటుల గావించిన గాని పరిపాలన సౌకర్యార్థము ప్రజలను విభజించుట న్యాయము కాదు. వంగ దేశవిభజనమును రద్దు గావించినపుడు, శ్రీ చక్రవర్తిగారి నూత్రము సంగీకరించిరి. ఈ విషయమున సంబంధము కలిగిన జాతులలో చాలా నసంతృప్తి యున్నదని యెల్లరకును వెలియును. ఆంధ్రులు మిగుల పట్టుదలతో ప్రత్యేకరాష్ట్రమునకై ఆందోళనము గావించుచున్నారు. దీర్ఘప్రజలలో కూడ పశ్చిమమున హిందీ భాష మాట్లాడువారి నందరిని ఒక పరిపాలనముక్రింద జేర్చవలెననిది దృఢాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. బొంబాయి మధ్యపరగణాలలోని మహారాష్ట్రము ఏకము గావించబడ నిచ్చుగొల్పుచున్నారు. కావున ప్రభుత్వమువారి సమస్యను గూర్చి భాగం యోచించు టత్వవసరము. ప్రజాభిప్రాయము సారముగ భాషాప్రయుక్త పున్నరాజ్యావశ్యకతను గూర్చి మా శ్రీ గారు ప్రభుత్వమువారికి సచ్చిదేవులగుదురు గాక యని కోరుచున్నాము.

ఎమ్. ప్రజాశరణు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— ఈ మధ్య సమాజేతమైన సామ్రాజ్యకావనసభలో శ్రీ గారిచే మహాదితమైన తీర్మానమునెడల అసభికార సభ్యులలో కొందరు వ్యక్తపరచినభావ మెంతయు ఆశ్చర్యజనకముగ నున్నది. అందు ముఖ్యముగ, శ్రీ గారు తమరాష్ట్రములో ప్రజామోదమున బడయగోరి యాతీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టినది జిన్నా గారు తమతోడిసభ్యుని తూలనాడు పెంతయు ఆగ్రహ జనకముగ నుండుటయే గాక వారి మర్యాదరహితభావము గూడ వెల్లడిచేయుచున్నది. కాని ప్రజామోదమును బడయట తెన్ను ప్రయత్నించుటలేదు? ప్రతి రాజకీయతంత్రజ్ఞుడును తన అంతరాత్మ సంతుష్టిపడిన పిమ్మట తన దేశప్రజల ఆమోదమును వాంఛించుటలేదా? లక్షల కొలది ప్రజల ఆశయబద్ధికి పట్టుకొమ్మయై నిలిచి, తస్ఫలితముగ వారి సానుభూతిని, కృతజ్ఞతను బడయుట నేరమా? అట్టి సంపూర్ణముగ ఆస్మిత్యాగముగల వారున్న యెడల, అతనికి సామ్రాజ్యకావనసభ తగినస్థలము గాదనియు, అట్టివాడు హిమాలయ పర్వతముల కైనా, మహావృద్ధియు ధైర్యమెడల మెక్కాకును బోయి సమాజులు చేసికొనుచు కాలము బుచ్చులయు ననియు నేను చెప్పుచున్నాను.

తీర్మానము.

ఆంధ్ర దేశాభ్యుదయమును మాత్రమే వాంఛించక, భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభజన నూత్రామోదమును మాత్రమే గోరునప్పుడు, జిన్నా గారు లేచి, శ్రీ గారి కాంధ్రరాష్ట్రము వలయునెడల ఈ విషయముగూర్చి సామ్రాజ్యకావనసభను బాధింపరాదని చెప్పు మాటలలో నర్థ మేమైన నున్నదా? ఈ నూత్రము నామోదించుచు ఓర్పులు, కన్నులు కూడ ఆందోళనగావించు నీ తరుణమున, ఈ విషయ మింక రాష్ట్రీయము కాదని యెల్లరకు చెల్లమే! జిన్నా గారు ఈశ్వభావముతో శ్రీ గారిని గూర్చి పలికినపలుకులవలన లక్షల కొలది ప్రజల మానసము లాకావిరహితము లైనవి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనూత్రము సంగీకరించువారికి సంకుచితభావముల నాలోపించుట మిగుల నన్యాయము.

వంగ దేశీయులలో భాషాసాసారస్వతముల ప్రభావమువలననే జాతీయతా భావముల వెంపొందిన విషయమును గాంచుచు, ద్రవిడ దేశమున కూడ జాతీయతా భావములు వృద్ధిపొందుటకు భాషయే కారణమైన విషయము తెల్లమగుచుండ, ఆంధ్ర దేశాభ్యుదయము కూడ సారస్వతోద్భవమువలననే చేపొరియుండ, భారతదేశ రాజకీయ పురోవృద్ధికి భాషయే మూలకారణమని ప్రతి మానవునకును గోచరింపక మాకదు. ఈ విషయము గూర్తమును కదిపిన ప్రతి మజానానకును తెలిసియు యున్నది. కాని యట్టి స్వల్పసభ్యులు అసభికారి మానసియుల రేల శక్తిగలవారు. వీరు సమీపమున నున్న తప్పులు గాంచుటకు భాగ్యముననున్న వారికై చేయుట గాదు అకల్యాదే!

పరులు గలరు. అట్టివారే యీ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము వలన దేశ రాజకీయ స్థితిగతులు క్లిష్టమగునని వీరి అభిప్రాయము. ఈ సమస్యను గూర్చి తగిన అభిప్రాయములు లేక కొందరు యేదో విధముగ మాట్లాడిరి. ఈ విషయమున నింకను అభావన లీవయము ఆకాలమున చర్చకు వచ్చినదని చెప్పి తప్పించుకొన జూచిరి.

ఇక జిన్నా గారి "బాధ" ను గూర్చుచు విచారితము" భావనాసంతరమున అల్పవిషయముల గూర్చి తమవక్తృత్వ సామర్థ్యమును వినియోగించి సుఖించుటకు ఈ కావనసభ్యులకు డిల్లీకిబోవుటకై చాలాసమయ వ్యయపరచుట! ప్రజల కత్తిలత లాభకరముగ నుండు ఘనసమస్యలే కావనసభ్యులకు "బాధ" కలిగించుచున్నవని తొలగింపబడునెడల, కావనసభ సంతోషముగ కాలముబుచ్చుటకే నిత్యమింపబడినదని ప్రజలలో తప్పక దృఢాభిప్రాయము ప్రబలగలదు. ఇండియను పేట్రియట్టు.

"ఇండియను పేట్రియట్టు" పత్రిక.

శ్రీ గారిచే భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర నిర్మాణసమస్య యందంతర్భూతమైన ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్యకు గాఢమగు ప్రతిబంధకము కలిగినదిగాని ఈ సమస్య త్వరలో కార్యాచరణోపయుక్త మగునని మాకుతోచుటలేదు. ప్రపథమున ఈ ఉద్యమమునకు ప్రతికూలరగు ఆంధ్రనాయకులు ద్రవిడలో నెట్టి భేదభావములును లేకుండవలెననిది అభిప్రాయముతో కృషిసలిపిరి. కాని ప్రజాశయములను, న్యాయబోధనమును అట్టి అభిప్రాయభేద మత్యవసరమని యెఱ్ఱోపించు నెడల, కాంతిని నెలకొల్పుటకై అట్టి కలహముల తొలగించి, తన్మూలమున మొకకక్షవారితో నిరంతర ఆసంతృప్తిభావము నభివృద్ధి గావించుట సమంజసము కానేరదు. ఏకభాషామూలకముగ నిట్టి సమస్యను పరిష్కరింప యత్నించుట ఆశయ ప్రాయ మనియు, సుసాధ్యము కాదనియు, సామ్రాజ్య కావనసభా చర్చవలన జేలయిచున్నది. వ్రావిడుట వలన ఆంధ్రులనుభవించు కష్టములే ఆంధ్రులమూలమున ఓర్పులును పొందుచున్నారు. కావున ఆంధ్రద్రావిడకలహ నిర్ణయమునకు పూర్వము ఓధ్రాధ్రకలహమును పరిష్కరింపవలెను. ఉత్తర గంజాముండలములోని ఓర్పులను, ఒరిస్సాకు జేర్చ నిచ్చగించునెడల ఆంధ్రుల న్యాయబుద్ధి సుద్రసిద్ధము కాగలదు. ప్రజాభిప్రాయానుగుణముగ వర్తించు టత్వవసరము ఆంధ్రమండలములలో సాధారణముగ నెల్లరును ఇట్టిమార్పుల కనుకూలురుగ నున్నారా? ఇవి తమకు లాభకరమని వారు తలచుచున్నారు. అట్లైనయెడల వారి కెట్టి సౌలభ్యము కావలెను? చెన్నరాష్ట్రమున ఆంధ్రులొక ప్రదేశమున నున్నారు. కాని వీరికి ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణము గావించునపుడు, బల్లారి మండలమున చాలాభాగము కన్నడలచే నాక్రమింపబడుటచే ఆభాగము కన్నడరాష్ట్రమున చేర్చబడవలయును. ఉత్తర సర్కారు దత్తమండలపరిహద్దులలోని ప్రజలకు భాషాభేదములు చాల కలవు. ఉత్తరసర్కారులను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించుట క్రియానసరణము అనువిషయము గూర్చి సులభముగ సమాధాన మొసంగజాలము. కాని ప్రత్యేకస్థానికసమస్యను ఘనసమస్యలతో సమీకృతము గావించి దేశపరిస్థితుల క్లిష్టము గావించుట ధీమంతులకు లక్షణము కాదని మాయభిప్రాయము.

"జస్తిను" పత్రిక.

శ్రీ గారు తమ తోడిసభ్యుల యభిప్రాయమును గనుగొనక, వారెంతవరకు తమ్ము సుబ్బింతునో తెలిసికొనకయే శ్రీ గారు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభజన తీర్మానమును సామ్రాజ్య కావనసభలో నెట్లుపాదించిరో తెలియుచున్నది. వీరితీర్మానము క.శా.లలో విద్యాధులు చర్చించుటకు పనికి వచ్చును. ఈ విషయమును క్రైస్తవక.శా.లాలవిద్యాధులు తమ సమ్మేళనసంఘసభలయందు చర్చించిన బాగుండును. కాని, కార్యసాధక రాజనీతిజ్ఞులనబడు శ్రీ గారిచే నీతీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడుటచే, నది తప్పక తీరస్కృత మగునని చేత చెప్పు నవసరములేదు. ఈ సమస్య మనవారిలో కొందరికి రుచింపవచ్చును. కాని తోడి సభ్యులతో యోచింపకుండగ ఈ తీర్మానము ను పాదించుట కలవ, హిందూదేశ కావనసభా చారిత్రమున నైతము కావరాని రాజకీయపు మొండిచైత్రము శ్రీ గారికి గలదని తెలియుచున్నది. తమతోడి దక్షిణఇండియా ప్రాంతాసభ్యు డగు కాశ్మీ గారు కూడ నిట్టి సమస్యలమూలమున స్థితిగతులను కలవరపరచరాదని శ్రీ గారికి సలహా నిచ్చియుండిరి. కాశ్మీ గారికంటె జిన్నా గారికంటె తీవ్రభావమును వెల్లడించిరి. శ్రీ గారికి తమ రాష్ట్రమున ప్రజామోదమును బడయ వాంఛగలదని కూడ నుడిచియుండిరి. ఈ దర్శ యంతయు వింతగ దోచుచున్నది. కాశ్మీ గారు హిందూదేశపు సహాయకార్యదర్శిగ మాట్లాడిరి. జిన్నా గారు శ్రీ గారి ప్రజానాయకత్వభావమును ఖండించిరి. కావనసభాసభ్యు లేకమై ఆంధ్రభుత్వమువారి నెదిరింప రనియు, సమ సామ్రాప్రాయము ఖ్యమును నెట్టియు, అందలి గుణగుణముల బట్టియు వారు వర్తించెదరని మాంటాగు గారికి తెలియజేయుట కింతకంటె మంచి సమయము లేదు. ఇండియనుసభ్యులొకప్పుడేకభవింతురనియు, అంతద్వంద్వముగ నే భేదాభిప్రాయముల గలిగి యుండురనియు మాంటాగుగారు గ్రహింపవచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్రముకొరకు స్వార్థత్యాగము గావించుకొనిన శ్రీ గారికి దక్క, నికరులకు మా యభిసందేశములు.

కామనువీలుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

"మద్రాసుప్రతినిధి"యగు బి. యె. శ్రీ గారు రాష్ట్రీయపునర్నిర్మాణము గూర్చి చక్కనియుపవాస మొనగిరి. ఈసంస్కరణము ఫలించుటకు, రాజ్యాంగసంస్కరణ ప్రధానము నాపీయించ నవసరమేదని శ్రీ గారు చెబుటకు భాగ్యముగ నున్నది."

స్వరాజ్యవాకచక్రము.

'నిర్వాచకులుగాని మన విద్యాధికులుగాని, యింకను, రాజకీయములం జక్కగ నెరుపునలేదు. కొంతకాలమునకును సంపూర్ణ స్వరాజ్యాందోళనము నాపీయించవలసినది' అని మేము చెవినిట్లుకట్టుకొని మనవి నేయుచున్నారము. కొందఱు మామాటలు విని నవ్వుకొందురని మే మెఱుంగుదుము; తెలియ నవ్వను తెలిసినవారితె, మనవారు నవ్వుట యాచారమయినది; ఈ పరిస్థితికి గారణము మన పూర్వాచారము! మనకు దివ్యజ్ఞానము కలదనియు మన ఋషులు! సాక్షాద్భగవత్స్వరూపులేయనియు, మన కాశ్రమము అష్టోపనిషదుండగ, మన వారు నవ్వక మఱియేమి నేయగలరు! సర్వజ్ఞత్వము తల

వైగుభయములేదు. వైద్యరత్న కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి వైగు వైగు నివారకౌషధములు మా మందులు గడచిన ఇరుకది వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా, సింజి దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక వైగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితి. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన వైగు సోకదు. ప్రామానికావనము 6 డౌస్సుల బుడ్డి ౧౦కి రూ ౧-౦-౦ | శిశుభాతప్పుకొం 1 డౌస్సు బుడ్డి ౧౦కి రూ ౦-౧౦-౦ డిల్ 8 " " ౦-౧౦-౦ డిల్ 8 " " ౦-౧౦-౦ ప్యాకింగు బొట్టెజీలు. గౌరువారికి మావైద్య కాళ్ళటలా గుణితముగ సంపాదించు. తొలి వినియోగము: "వైద్యరత్న" మదచానె. ఆయుర్వేదాశ్రమం, గంగ, అచారప్పకావీధి, డి.టి, మదరాసు.

కక్కినవారి కేసును నచ్చు జెప్పించాల రని యూహించుచున్నారము.

ఎట్టి ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిన, తేజము బాగుపడఁగలతో వోట్లగఁ జెలియదు; ఎట్టి విషయములగున్న వోర తమువారిలో బోరాడిన, తేజము బాగుపడఁగలతో మన ప్రాతినిధ్యములకుఁ జెలియదు. ఇట్టి తరుణమున సంపూర్ణ స్వరాజ్య స్వాతంత్ర్య మెందునకు? కాల్పనా? లేక మొండి చేతులవారికి నెనగలు తినుట నేర్పనా? ముందు మన స్థానిక ప్రతిష్ఠాపనములం బాలించు నియమములను, సంస్కరింపించు కొని, పాలనాహక్కులుం బూర్ణముగఁ జెలిసికొనవలయును; వోట్లకుఁ గల బాధ్యతలగున్న వారికిఁ బూర్ణముగ నిజములగు సంఘము బోధింపవలయును. మనకుఁ బ్రతినిధులు కాఁగోరు ప్రజాత్ములు 'పిల్లిమీద ఎలుకను, ఎలుకమీద పిల్లిని' ఎక్కించు గుణములకుఁ దిలొదకము లొనగవలయును; పిమ్మట కొంతకాలము, క్రొత్త దమ్ముడియైన గర్భ పెట్టుకుండ ఎన్నికలను నిర్వహించుకొనుట నేర్చుకొనవలయును; అటు పిమ్మట స్వరాజ్య చాకచక్యముఁ జూపించి, దానిని సంపాదించు బ్రయత్నింపవలయును. (ఆంధ్రప్రకాశం)

రాజప్రతినిధిగారి ఉపన్యాసము
పత్రికాభిప్రాయములు.

ప్రేక్షకులు:— తాముచేయు విధానము నెల్లరునంగి కరింతురన నమ్మకము లేదును లేదనియు తాము చేసినదాని నంతియ నిర్మలబ్రాహ్మణులతో చేసినదినియు వెన్నుపట్టు ప్రభువు గారనినది. ప్రభువుగారి నిష్కలమభావమును గూర్చి సంకేపించువా చెప్పవలసి లేదు. అటులేవారి అభిప్రాయములతో నేకీ ధివించినవారు గూడ నిష్కలమభావ ప్రభులే యని ప్రభువుగారు గమనింతురుగాక.

ఇంగ్లీషు మను:— అభివృద్ధికాలమునందు ఇండియా దొరతనమువారే పరిపాలించుచు గాని ఆంగ్లోతనమునకు లొంగి పోని దొరతనమువారు నమ్మకమును కలిగించిన మాట సంభ్రష్టి కలుగును. ఈ మరల లేకున్న చాల హానికర మగును.

ఆంగ్లోయిండియన్స్ మోసము
ప్రాచీన ప్రాంతెంజా అను ఆంగ్లోయిండియన్ స్త్రీ డిమెంజు నెలలో బోంబే ప్రాంతెంజా పత్రికా కార్యాలయ మున కేగి బి. హోమ్సును గారిని సందర్శించెను. తా ననాథ ననియు తనకు అరుగు పట్టులన్నాననియు వాదింపఁజూచునట నిధి నేర్పవలయు పత్రికలో ప్రకటింపవలెననియు అమె చేడగా నాతడు కనికరించి డిశంబరు నెల 22-వ తేదీని ప్రకటించెను. 4 గురు బాలికలను 2 రు లెవలను పాఠశాలకు పంపెదనని అమె చెప్పెను. ఆ ప్రకటనము చూచి ఆ నెల 22-వ తేదీని ఒక భారతీయుడు రు 100 లు పంపెను. తరువాత మొత్తము రు 750 లు చేరినది. ఇల్లిండ్లను ప్రవృత్తి గారు 50 లు పంపిరి. పిల్లలను చీనాలోని పెయిలరు హై స్కూలుకు పంపుటకేర్పరచితిని. రు 500 లు కావలెనని ఆ స్త్రీ మొకనాడు హాస్పియునుగారి నడిగెను. అయిన రెండుసారులు 250 లు చొప్పున నిచ్చెను. తరువాత మోసమును గ్రహించెను. సి. వి. డి. వారికి తెలిపెను. అమె చాల రుణములుచేసి ఆసంగతి తనధర్మములెలియకుండ చేయుట కి యుక్తివన్నిరని కనుగొని కేసుచేసిరి. అమె నేరము నెప్పుకొనెను.

కాకినాడ

కాకినాడనుండి మాస్కోకు విశేషముగా నేడిట్టుకంటివార్త గంటి:— చైత్రుల సహజసిద్ధమైన మామూలకును ప్రభుత్వమువారింజనరకు తెలిపియుండినవి. మములకును వాగ్దానములకును నిటితీర్వ కాననపు సకరణ బిల్లు విరుద్ధముగ నుండి తేజమునందు కృతహారమునందుగల న్యాయముననుసరించి ప్రీవీ కౌన్సిలు వారు ఉగ్గాము కేసునందు చెప్పిన తీర్పునందలి సారాంశము నది వ్యక్తము చేయుచున్నది గనుక. దీనిని ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టినందునకు కాకినాడ పౌరులు దివానుబహద్దరు ఆనర బిల్లు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారి యధ్యక్షతక్రింద సభ చేసి తమయస్కృతిని తెలిపిరి.

కాజుమహేంద్రవరమునందు ప్రతిష్ఠించబడిన శంకరాచార్య వరమునందుంచుబడిన సంస్కృత పాఠశాలకు నలసందర్శన ఆశ్చర్యము జ. 11 మొదలు పింగళసంవత్సరము ఆశ్వయుజ బ. 11 వరకు రూ. 205-11-9 లు వసూలై రూ. 180 లు కరైవసవట.

స్థానిక వార్తలు

—(0)—

శ్రీపథని యాండవర్ అన్న దానసమాజము:— వై సమాజమువారు మామూలుగ ప్రతి నెలకు చీరల కొనుగ అన్న దానము కేపటి 2 ను (10-2-18) జార్జిటవునులో నాటుపిళ్ళయారు కోవెలవీధిలో జరుగును.

బాల వివేకదాయిని సభ:— నేటి ఉదయము (9-2-18) 8 గంటలకు వైసభాభవనములో డి. కృష్ణ స్వామి యను విద్యార్థి భూతదయను గూర్చి ఉపన్యసించెను. వి.కోరస్వామి అయ్యగారు ఆగాన వాధిపత్యము వహించిరి.

తపాలానోటీసు:— కొళిబోమిడుగ దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పంపబడు తపాలు ఈ నెల 14 వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసు లో గట్టివేయబడును.

దేశీయప్రార్థన సమాజము:— కేపు (ఆదివారము) సాయంకాలము 8 గంటలకు వెంకటాచల రాఘవాచారి యాదవీధి నెం 15 రక గృహమందు ప్రార్థనసభ జరుగును. చేపూరు మునస్వామయ్య గారు తెనుగున ప్రార్థననల్పి 'ఈశ్వ రానుగ్రహము' గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

భారత సేవాసమితి:— వైసమితివారి యాజమాన్యము క్రింద నేటి సాయంకాలము (9-2-18) 6 గంటలకు సలాయిలి నాయిగరు కోవెల వీధియందున్న కాన్వోకేషను మోడలు పాఠశాలా భవనమున వి. సోమదేవ శర్మగారు గురు భక్తిగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

శ్రీమత్ వాల్మీకి రామాయ గోపన్యాసములు:— వై ఉపన్యాసములు నేటి మొదలు అనుదినము రాత్రి 8 1/2 మొదలు 10 1/2 గంటలవఱకు జార్జిటవును కందప్పమొదలి వీధి నెం 19 రు వ గృహమందు బ్రహ్మశ్రీ పండిత తిరుకొత్త య్యూరు రామానుజాచార్యులుగారు చెప్పెదరు.

అధ్యాత్మ రామాయగోపన్యాసము:— వై ఉపన్యాసము లందలి 84 వ ఉపన్యాసము సాహుకారుపేట ప్రాగ్నెస్ యూనియను పాఠశాలలో కేపటిదిన ముద యము (10-2-18) 8 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మహామహాపా ధ్యాయ పండిత ఎం. లక్ష్మణమూరిగారు చెప్పెదరు.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము:— ఈ నెల 10-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు సమాజ మందిరములో (97, అడ్లాపిళ్లవీధి) హెచ్. బాలకృష్ణ రావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ప్రార్థన జరిగించి జ్ఞానోపదేశమును చేసెదరు.

ఆంధ్రబహిరంగ సభ:— ఈ నెల 11 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-15 నిమిషములకు ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయములో (7 కంబుపెట్టివీధి) ఆంధ్రబహి రంగసభ జరుగును. ఆంధ్రరాష్ట్రమహాజనసభా కమిటీసీయా పణమునకు అనుకూలమగు కొన్ని కొన్ని ఏర్పాటులు జరిగించ బడును. చెన్నపురి నిరాసులగు ఆంధ్రులెల్లరును ఈసభకు విచ్చే య ప్రార్థితులు.

చాకలపేట హత్యకేసు:— గత జనవరినెల 24-వ తేది తెల్లవారుజామున షేక్ ఫరదీసువాడు మహమ్మదు ఘా జనువాని కత్తితోబాడిచి చంపినట్లు పోలీసువారు చేసిన కేసువిచారణ నిన్నటిదినము (8-21-8) హైకోర్టులో సాంత మైనది. మనిషి మృతిజెందునని తలంచక పొరబాటున కత్తితో బాదుతులలో హంతకుడు దోషియని జ్యూరులు తీర్మానిం చుటచే న్యాయమూర్తులు హంతకనికి 7 సంవత్సరములు వీధిపాం తరవాస కక్ష విధించిరి.

తపాలా మోటారుబండిని నడపువానికి జాల్మా నావిధింపబడుట. — గత డిశంబరునెల 2 వ తేదీ వరకు 2 గంటలకు మాసా సయ్యుడు సాహేబుగారు తమ మోటా రుబండిలో హంటురోడ్డుపై బోవుచుండినపుడు తపాలా మో

టారుబండిని నడుపు దేనియలు అనునతడు సాహేబుగారి బండి కెదురుగ బోవుచుండిన తనబండిని ఆకస్మికముగ మాంటు రోడు తపాలాఫీసు ఆవరణలోనికి నడపెను. అట్లునడపుటలో వానిబండి సాహేబుగారి బండితో డీకొని బండిలోని వారికి కొన్ని గాయములు తగిలి నవి. తన బండి గంటకు 12 మైళ్ల కన్న అధికముగ పోదనియు, తా నా సమయమున గంటకు 10 మైళ్లచొప్పుననే తనబండినినడుపు చుండినట్లు, బండినిప్రెస్టుటకు బూర్వము తాను చేతిని చూ పెట్టినట్లును, సాహేబుగారి బండియే అతితక్కితముగ బో వును తనబండితో డీకొనినట్లును నేరగుడుచెప్పెను.

బండినిప్రెస్టుటకు బూర్వము చెయ్యిచూపెట్టుట నిజ మైనను హంటురోడ్డుకంత్తమున నుండి ఎక్కువగ నుండు ఆధాగములో దనబండిని ప్రెస్టుట దోషమనితలచి మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి 10 రూ॥ లు జూల్కానా విధించిరి.

వెద్దాపురము విద్యావిసోదినీ సభ:

నాటకప్రదర్శనము.

అయ్యా:— ఈ మధ్య మీ పత్రికలో 'నాన్ద్రు'డను. పేర న్యాయో మా సభనుగూర్చి యభిమానముతో వ్రాసిరి వారు ముచ్చటించిన రీతి మా సభ బీదబాలర విద్యాభివృద్ధి కొఱువను, నాటకరంగముల నభివృద్ధి జేయుటకును ప్రయత్నముఁ జేయుచున్న మాట నిజము. ఉడుతభక్తితో మా చేత నైనంతవఱకు మేము పాటుపడుచున్నాము. మా యాశ యములఁ జూచి వెళ్లెరు విద్యాభిమానులు మాకుఁ దోడ్పడి చేయుఁతల మెనంగుచున్నారు. విద్యాధికులగు దివాన్ బహదరు దురినేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారును గౌరవనీయులగు దివాన్ బహదరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయఁ డుగారును ఆంధ్రవీర కంఠీరవ బిరుదాంబుతులగు కోడి రామ మూర్తి నాయుడుగారును, జగ్గంపేట జమీందారులగు శ్రీ రాజాందామెర వేంకట సీతారామయ్య బహదరువారును, మొదలగు నభిమానులు పోషకులుగనుండి మా సభకుఁ బ్రోత్సాహ మొసఁగుచుండిరి. మా సభ్యులలోఁ గొందఁ టాంధ్ర కవులుగూడ గలరు. సభకొఱకై వారు నాటకములఁ గూడ వ్రాయుచుండిరి. మేము చేయువని మంచిదనియెంచి, న్యాయ వాదులు, ఉపాధ్యాయులు, వేద్య రహస్యములం దున్న యాద్యోగ్యులు మా సభలో సభ్యులుగఁ జేరి మా యుద్ద్యమ మునకు సహాయ్య మొసఁగుచున్నారు

మా యూరికి చుట్టుపట్టులనున్న పట్టణములందు మేము కొన్ని నాటకములఁ బ్రదర్శించియుంటిమి. మా ప్రదర్శనమున లోపము లందక బోలేదు. అయినను మమ్ము పలువురు గొని యాకుచు ప్రోత్సాహపఱుచుచున్నందుకు సంతసించుచున్నాము. అట్టివారి ప్రోత్సాహ మందియే మేము చెన్నపురిలో ప్రదర్శింప వలచితిమి తప్పలేమండ నొక్కమారు నాటకరంగ ముల నభివృద్ధిపఱుచుట సాధ్యము గాదు. మున్నందు దోష ముల గుర్రెఱగి వానిని సకరించుకొనుచుండిన కొంతకాలమున కైనను నవి వృద్ధిజెందక మావు. సంగీత విషయమున, నభి నయ విషయమున నాచిత్యము గ్రహించి నాటకులు మెలఁగు చుండిన నాటకరంగములు వృద్ధి కాగలవు. ఈ విషయముల నాంధ్రనాటకులు బాగుగా గమనింపవలసి యుండును.

మాలో మేము సంప్రదించుకొని, మేము నాటక ప్రదర్శనము నుచితముగ నుండునట్లు చేయ ప్రయత్నించుచున్నాము.

మా యుద్ద్యమమున దోడ్పడి బుధులు మాకు ప్రోత్సాహ మొసంగుదురు గాక! ఆంధ్రప్రకాశంలో నొకరు వ్రాసి నట్లు మా సభయందు బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ భేదములేదు. అందఱును సభ్యులు గావచ్చును. — "సభ్యుడు"

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్డు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాగ్నోరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1061)

1918-వ మ్యాన్సి - కాళహస్తి శివరాత్రోత్సవము.

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటచే రైల్వే కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ ప్యావెంజరు బండ్లను గాని స్పెషలు బండ్లను గాని యాత్రీకుల కొరకు వేయబడ జాలవుగాన ఆ బ్రహ్మాత్సవ మునకు పోవ నిచ్చుగించువారు ముందుగనే జాగ్రత పడవలెను.

నీటిపారుదల

1916-17 వ వత్సరపు కార్యనివేదికము.

నీటిపారుదల యేర్పాటు అనుకూలము 1916-17 వ వత్సరమునందు పూర్తిగాలేదని పాలకులు ప్రకటించిన కార్య నివేదికమువలన తెలుసుగలదు. ఆవత్సరమునందు పూర్వపు సంవత్సరమునందు కంటే నీటిపారుదల యేర్పాటుల క్రింద పెట్టిన ఖర్చును తక్కువ, అందులన వచ్చిన ఆదాయము తక్కువ, సాగుబడియైన ప్రదేశమును తక్కువ, మనరాజధానియందలి నీటిపారుదల యేర్పాటులు చతుర్విధములని చెప్పవచ్చును. ఆదాయ ప్రదమును, పోషకములు నగు పెద్దపనులు మొదటి విధము. మొదటి భాగమునందలి ఆదాయ ప్రదమైన పనులందు పది యాదు పనులు నెరవేరవలసియుండియు ఒకటి మాత్రము పనిజరుగుచున్నది. ఆపనికిని అతివస్త్రములును, ఆకాలమునందు నదులకు వరదలు వచ్చుటయు ప్రతిబంధకముగ నుండెను. పనిపాటులు త్వరగ జరుగుటకు కావలసినంతమందిజూలీలు దొరికియుండలేదు. ఆదాయ పనిములగు పనులమీద మొత్తమునందు 6, 34, 186 రూపాయలు పెట్టిరి. ఆఖర్చు చాలభాగము గోదా కృష్ణా డెల్టాలందును, కర్నూలు కడప కాలవమీదను, కావేరీ డెల్టాయందును జరిగినది. కర్నూలు కడప కాలవయును బ్రాచీనములైన ఆదాయపనిములు కాకపోవుటచే వాని క్రిందపడిన సామ్యము కాట్టియకొనునట్టి ఖర్చుచేసిరి. మొత్తముమీద చిన్న కాలవ లైనను పెద్దకాలవ లైనను 84.5% మైక్రు కాలవలవలన ఆదాయము వచ్చుచున్నది. పోషక భాగమునందు గంజాములోని రుషికుల్యా సంకల్పమును, గుంటూరులోని భావనాని చెరువు సంకల్పమును, నెల్లూరుజిల్లాలోని మోపాడు జలశయ సంకల్పమును, కర్నూలు జిల్లాలోని పేకటాపురము చెరువు సంకల్పమును కలపు. వానిలో రుషికుల్యాసంకల్పము ప్రస్తుతము ఆచరణమునందు కలదు. తక్కిన మూడు సంకల్పములును నెరవేరుచున్నవి. నెరవేరుచున్న పనులన్నిటికిని అతివస్త్రములును, జూలీలు లేకపోవుటయు, అక్టోబరు, నవంబరులలో విశేషము వర్షించుటయు తోడ్పడి, ప్రతిబంధకమును కలిగించినవి. చిల్లర పనులు చెందవనిధము. వానిపెట్టుబడికిని, రివిన్యూకును సంబంధించిన జమాఖర్చుల సిద్ధపరచుటయు, మూడవతరగతి యందలి చిల్లరపనుల కట్టు చేయకపోవుటయు ఆచారము. వార్షికభాగము వ్యవసాయపు పనులు. మొదటి భాగమునందలి పనులన్నియు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి యధికారము క్రింద నుండును. తక్కినవి రాష్ట్రపాలకులక్రింద నుండును. రెండవ తరగతియందు 40 పనులు గలవు. వానియందు 5 పను లింత వరకును ప్రారంభముకాలేదు. ప్రారంభముకాని పనులన్నియు ఆంధ్రప్రదేశ్మునందే జరుగవలసి యుండుట సంతాపకరము. కాలవలో ప్రయాణముచేసిన పడవలవలన ఆదాయము పూర్వముకంటే 12, 699 రూపాయలదనముగ వచ్చినది. ఆలాభమునందలి చాలభాగపు సామ్య కృష్ణావేణి కాలవలన వచ్చినది; కొంత పడవలను విశేషముగ లైసెన్సు చేయుచుకొనుట నీలాభమునకు చాలతోడ్పడినది. వార్షిక తరగతి యందలి వ్యవసాయప్రపనులందు కన్నకొన్న యేర్పాటులు యథాప్రకారము కృష్ణా, గోదావరి కావేరీ, కొలూరు, తామ్రపర్తి నదులనందర్భమున జరుగుచు నేయున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునందెన్నియో చిల్లర యేర్పాటులను యోచించుచున్నార. కొన్నిటినివయమై పరిశీలనములు పూర్తియైనవి; కొన్నిటికి పూర్తియగుటకు సిద్ధముగనున్నవి; కొన్నిటియందు ప్రారంభముగచున్నది. విశాఖపట్టణము మండలములోని తుని యొద్ద వదికి సంబంధించిన యేర్పాటులవిషయమై ఇంజనీరింగు కాళివారు పరిశీలనము చేయుచున్నారు. గోదావరిజిల్లాయందు కోరింగపాలవరము విలంబులకు నీటివనరును చేయుటకు ప్లానులు సిద్ధ పగుచున్నవి. కృష్ణానదికి ప్రాతూయయొద్దను నీరు తోడు యంత్రములను పెట్టి 10768 యెకరముల భూమినిసాగు బడిచేయుటకు జరిగినవిషయపూర్వక మైనపరిశీలనమును ప్రభుత్వ ముచేరామోసింది అందుకు కావలసిన క్రియాకలాపమును మంజూరుచేసిరి. కర్నూలు జిల్లాలోని తిప్పయ్యపాలయము సంకల్పమునుగూర్చి చిత్తుజంతులను సిద్ధ పగు చున్నది. గంజాముజిల్లాలోని గిరిసోలా కాలవ మరమ్మత్తుకు సంబంధించిన పరిశోధనలు పూర్తియై ప్లానులు, అంచనాలు సిద్ధపగుచున్నవి. గోదావరి, కృష్ణా, కావేరీ డెల్టాలలోని మురుగునీటి యేర్పాటులను గురించి ప్రభుత్వమువారు యోచించుచునే యున్నారు. గోదావరి డెల్టాలోని నిడదురు మురుగు కాలు

వను శ్రవ్యుటకు మంజూరైనది. కొత్తయ్య మంజూరు అంక్షను కాలవకు సంబంధించిన మురుగు కాలువల మరమ్మత్తునకు కావలసిన అంచనాలు సిద్ధమైనవి. అనువాపురము మురుగు కాలువ మరమ్మత్తుకు కావలసిన అంచనా విషయము ఖర్చుఇంజనీరు యోచించుచున్నారు. కృష్ణా డెల్టాలోని పాలకయ గుంట నడింపల్లి మురుగు కాలువలను శ్రవ్యుటకును బట్టిపోలు మురుగు కాలువను బాగుచేయుచుటకును అంచనాలు మంజూరైనవి. కాలవలమీద పెట్టిన పెట్టుబడిమీద వాలసామ్య గిట్టుచున్నను ప్రభుత్వమువారు కాలవలమీద సామ్యము వ్యయము చేయుటకు ముందు వెనుక బాటుట ఆచారముగ వచ్చుచున్నది. మంచి భాగము కలుగునవచ్చును కార్యము ముందగవనమును వహించుట భాగ్యముగ నుండదు. ప్రతి దానికిని మన చేతమునందు ప్రభుత్వమువారికి సామ్య లోపము కనిపించుచుండును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల వారికి మన చేతమునందు కోశ స్వాతంత్ర్య మంత గ లేకపోవుట కలన వారు స్వతంత్రించి ఆదాయ ప్రదములగు పనులకు పెట్టుబడి పెట్టలేక పోయినను వారు ఇండియా ప్రభుత్వము వారిద్వార జరులు పుచ్చుకొని పనిచేయించవలసియుండును. 1914-వ సంవత్సరము ప్రాతూయయొద్దను గండిపడిన స్థల మందే 1916-వ వత్సరమునందు కృష్ణానదికి గండి పడినది. ఇట్టి వెన్నెన్నియో జరుగుచుండును. వీరలవ ఇంజనీరింగు కాళివారు చేసిన పని వృథాపోయి, ఎంతసామ్య ఖర్చుపోవుచున్నదో యోచించవచ్చును. ఒకసారి చేసినయండిన పని తిరిగి చేయవలసి వచ్చుటవలన యెంత పరిశ్రమ వ్యయముగ పోవునో చేరుగ నుడువ నక్కరలేదు. ఇంజనీరింగు కాళివారిగూలు మరింత పరిశీలనతో పనులను తనికీ చేయుచు వచ్చిన యెడల యెన్నియో నష్టములు తప్పి తిరిగి సామ్య పోయినక్కరలేకుండపోవునని విన్నవించుచున్నాము.

నవ విలియము వెరబరనుగారు:— పూనానగరమున కిల్లాపూరు నాటకకాలయందు తివరేని హెచ్ ఎస్. ఏప్రిగారి యాజమాన్యముక్రింద నొక సభ జరిగెను. వెడ్డరుబరనుగారు హిందూదేశమున కొనర్చిన నేతను సభవారు ప్రస్తుతించి వారి మరణమువలన తమకు కలిగిన విచారమును నూచించు నొక తీర్మాన మొనర్చిరి.

పోర్టుచేసినవానిని బంధించుట:— మైసూరు మహారాజుగారి వ్రోవేటు శ్రేణులకు యగు బాబ్రాజు ఉద్యోగిని చెప్పయ, మదరాసు వర్తకులయొద్ద కొన్ని సరకులకుగని వాటికి మింజానులే చేపనలు బ్యాంకువై బాబ్రాజు ఉద్య అని సంతకముచేసి వసంతయ్య అను వత్తు వర్తకులకు చెప్పల సెనగెను. బెంగుళూరు పోలీసు సిబ్బంది సహాయమున మదరాసు పోలీసువారి వసంతయ్యను సంబంధించి తాతకు తివరేని ఉదయము రైలువైచ్చెపురికి దీసికొనిపోవడెనని బెంగుళూరునుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

భార్యభర్తలు కలసి హత్య చేయుట:— మలబారు జిల్లా ఇరువారు నగరములో అనామ్యదను ఒక మోష్టావాడు తన భార్యతో గూడ పిత్రార్థితమగు తనయింటిలో నివసించుచుండెను. ఆ ఇంటిపొరుకున నీ మఱి ఒక ఇంటి ముత్తు అను వాడొకడు తన తల్లితో నివసించుచుండెను. అనామ్యదకును, ముత్తుకును బాంధవ్యముకూడ గలను. వారిరువురును ఒక దినమున అనామ్యద ఇంటిగూర్చి తగవులాడుకొరి. అనామ్యద భార్య నిన్ను నీ కుమారుని మేము చంపివేసెద మని ముత్తు తల్లితో వదించెను. దీనికి భయపడి ముత్తు తన తల్లితోగూడ మఱి యొక యింటికి పోయి ఆ చచ్చుట నివారించుచుండెను. గతనవంబరు 12 వ తేదీన ముత్తు ఏకో పనిమీద అనామ్యదను నింటికి పోయెను. సయముచిక్కినవని తలంచి వారు అతనితో తిరిగి కయ్యమునకు కాలు ద్రవ్యములను నేల పవద్రోసెను. వారి భార్య ఒక కట్టుకు జెచ్చియిచ్చెను. అనామ్యద ముత్తు నాకట్టుతో గొట్టి పిధిలో విడిచి తలుపు గంజుచేసికొనెను. పోలీసువారు ముత్తును మంజరియాను పులిలో వేరి. కాని అతడచ్చట మరణించెను. పోలీసువారు అనామ్యదను వారి భార్యను పట్టుకొని కేసుచేసిరి. కల్లికోట జడ్జిగారు ఈ నెల 7 వ తేదీన కేసు విచారణ మగించి హంతకుల నిర్దోషులని యెంచి వారిని విడుదలచేసిరి.

రామచంద్రపురమునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— మాతాల్లా కా తా వేళ్లరంభి గొట్టు గొలుగురి బాపిరాజుగారి యకాలమరణమువలన గలిగిన తాల్లాకాబోర్డు, సభ్యత్వము నకు అనపత్తి కాపురములు ద్వారంపూడి కామా రెడ్డిగారును, చోడవరం గ్రామముననుగారును కమ్మచూడకులును ఆగు దిక్కిన వేంకటరత్నం గారును దరఖాస్తులుచేసిరి. మూడు వోట్లుపొచ్చుగా దిక్కిన వేంకటరత్నముగారికి సభ్యత్వమువచ్చినది. వీరియెడల రెమాట్టులదారుగారికిమిక్కిలి దయ. దిక్కినవోలులో కమ్మవారికి వేరేచేయబడిన భోజననకుల ఏర్పాటులో వేంకటరత్నముగారు శ్రద్ధతో కష్టపడి పనిచేసి ఆకాళివారికి కొన్ని యిడరకాళిలవారి సంవర్షము కలుగకుండా కట్టుదిట్టము చేసిరి. వీరు గయికిల మొదలయినవి యొక్కి తిరిగి విలేజింగోడ్లు మొదలయినవి స్వయముగా చూడగల దాధ్యవంతులు.

ఒకవిలేజులిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — ఈ తర సర్కారులనుండి వచ్చి మదనపల్లియందు నూతనముగా నెలకొల్పబడిన జాతీయ విశ్వవిద్యాలయ కలాకాలయందు చదువుచున్న ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఈయధ్య బందరు కలాకాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు కోవల్లి పానుమంత రావు పంతులు ఎం. ఏ. బి. ఎల్ గారి కొక విశ్లేషణ పంపుకొనిరి. అందు విద్యార్థులు గత పది సంవత్సరములనుండి యెంటుకగ పనిచేయుచున్న బందరు కలాకాలకు మంచి దినములు వచ్చినందుల కంతయు సంతసించుచు త్వరలో కలాకాల సంఘమువారు తమ కలాకాలను జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమునందు చేర్చుదరనవచ్చుచు త్వరలో నచ్చట కలాకాలతరగతుల ప్రారంభించ మని కోరిరి. వడన పల్లికి వచ్చుటవలన గలుగుచున్న వ్యయప్రయాసల తెలిపిరి. గుంటూరు నివాసులు శ్రీయంత కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు గత నెల 31 వ తేదీన మదనపల్లికి వచ్చి కృష్ణ విద్యాలయమున ప్రకృతరాజకీయస్థల గురించి యొక యావన్యాస మిచ్చిరి.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యైదాంధ్ర

మహాజనసభలయందలి

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు
యవన్యాసములు, వారి చిత్ర పటములు,
సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజి చేయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాకా ర్యా లయము,
7, తంబుకెట్టి ఏపీ, మద్రాస్.

శ్రావణం

ఇది శ్రీ భర్తృహాని యను నాటకము.

సంఘదురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గముంజూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి చేయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యా లయము,
7, తంబుకెట్టి ఏపీ, మదరాసు

శ్రీకృష్ణలైస గోపాలకృష్ణ గోతగారి చరిత్ర

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-2-0

బి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

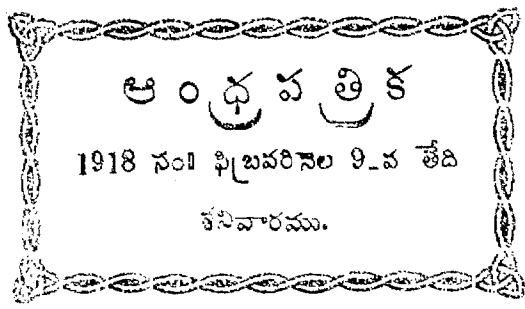
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యా లయము,
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

ఆత్మజిజ్ఞాస.

కరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసీతి.

దయ్యముల సహృదయును గురించిన శాస్త్రీయవిశ్లేషణ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. రిన్నెజా చక్కని గ్రంథము. వెల రూ. 0.8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యా లయము,
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

భావికర్తవ్యము

ఉత్తరగిరి పురుషసింహ మునైతి లక్ష్మీ
క్షేమం పిఁ బ్రేమితి కాపురముః కదంతి
ప్రేమం విహత్య కురు పౌరుష మాత్యక్త్యా
నుశ్చేక్యతేహది సరిధ్యవిశోభత్రహామః

జయోపజయములు భగవదధీనములు. ప్రయత్నము మాత్రమే మానవాధీనము. మానవుని నిర్మలానందము ఫలప్రాప్తియందుకన్న ప్రయత్నమునందే సధికముగ గలదు. ఉన్నతాదర్శ సాఫల్యమునకై కష్టముల నెదుర్కొని కార్యభారము వహించుట మూలముననే జాతీయతాత్మకత్వము క్రస్థుటమగును. సానబట్టిన కొలదిని వక్షము ప్రకాశించును. విఘ్నము లెదుర్కొనిన కొలదిని, సదయహృదయుల సుగుణములు వాసి కెక్కును. రాష్ట్రవిభాగ తీర్మానమును ప్రజాప్రతినిధు లెదుర్చుట జూడ, జాతీయాశయములయెడ వారి కెంత గౌరవము కలదో కరతలామలకమయినది. దేశభాషలపై, దేశీయ సాంప్రదాయములపై నిరీక్షల నుదయించిన గాఢాభిమానము అంశసంభవు లగు శాసన నిర్మాణ సభ్యుల మూలమున నుదయించలేదు. దేశములో ననేక నూతన శక్తులు వెలువడి ప్రజల నుద్వేగపూరితుల కేసెను. జాతీయండు నూతనాశయము లుదయించెను. ప్రాచీన దృక్పథము మాకెను. నూతన సమస్యయ సిద్ధాంతము ప్రజల మనముల కుచ్చెను. ఆంధ్రోద్యమము నూతనాశయవిహితమనుటకు సందియము లేదు. ప్రజలలో నుద్బవించిన యీ నూతన చిహ్నమునకు ఆంధ్రశాసన నిర్మాణసభ్యులే ప్రారంభమున సానుభూతి జూపలేదు. రాష్ట్రవిభాగ మననతోడనే వానికి చిరాకు గల్గెను. ఆంధ్రోద్యమాశయముల గూర్చి మన ప్రతినిధులకు సుముఖుల గావించునప్పటికి ఆరువత్సరముల కాలము పట్టెను. ఇంకను నొక రిద్దరు మూడో భావము నహించియేయున్నారు. ప్రజలలో దినదిన మన బెరుగుచున్న భావప్రేరేకము శాసననిర్మాణ సభ్యులను రాష్ట్ర విభాగము సంగీకరించుటకు, బలవంతపరచెను. మాంటాగూగారు చెన్నపురే కేతెందు సమయమునకు ప్రజలును, ప్రజాప్రతినిధులును గలసి ప్రబలోత్సాహము జూపిరి.

మనలోని ప్రతినిధుల నొప్పించుటకే, యింత శాల మవసరమయినతే, ఆంధ్రేరకప్రతినిధులను సుముఖుల కేయుట కింకను కాలము పట్టుననుటకు సందియములేదు. కష్టసుగారు చెలిపినటుల, ప్రస్తుత విధానమున ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజలకు బాధ్యత వహింపవలసిన యవసరములేదు. ప్రజలకు తమ ప్రతినిధుల నెన్నికొను స్వాతంత్ర్యమును లేదు. ప్రస్తుతపు పెన్నికలు నామమాత్రము లయినవి. అందుచే ప్రజలలో నెట్టి నూతనాభిప్రాయములు గలిగినను, ప్రతినిధులుమాత్రము వారి ప్రాచీనాభిప్రాయములనే బట్టుకు ప్రేలాడుచుందురు. అందుచే జాతీయాశయములును, ప్రతినిధుల యాహులును ఏకప్రవాహమున నడువ కున్నవి. రాష్ట్రవిభాగము గూర్చి యనేక ప్రయత్నము లిదివరకు జరిగినవి. కాని యివి విశాలమగు సూత్రము ననుసరించక, సంకుచితములై విలసిల్లినవి.

వంగదేశమును విభాగించినపుడు, ఏకభాష మాటలాడు ప్రజలను పేటచేయుట కాదేసీయు లంగీకరింపలేదు. కాని ఆ సామాన్య సూత్రమును మాత్రము వారనువదించక, వంగదేశ విభాగము నలదని మాత్రమే వెల్లడించుచుండిరి. ప్రజేచ్ఛకు వ్యతిరేకముగ జరిగిన అధికారుల నిరంకుశవర్తనమునకు, భారతీయు లెల్లరును తమ యసమ్మతి చెలిపిరి. కాని, విహారదేశము ప్రత్యేకరాష్ట్రమగు ననగనే వంగదేశీయులయొగ్రహము మితిమీరెను. తామే సూత్రములకై పోరాడినో, ఆ సూత్రము లితరుల కన్వయించుటకు వారాక్షేపణల చెలిపిరి. విహారదేశమునకు నిశ్చయిద్వాలయ మొసగినచో, వంగదేశ విశ్వవిద్యాలయప్రతిభ దగ్గుననియు, విహారదేశమున కున్నత న్యాయస్థాన మొసగినచో కలకత్తా న్యాయస్థానపు వైభవము దగ్గుననియు మొదలగు విచిత్రవాదములను అన్యతబజారుపత్రికయే చేయ దొడగెను. ఇంతవఱకును రాష్ట్రవిభాగమునకై ఆందోళనము సలిపిన వంగ, విహార, ఓడ్రదేశీయులు రాష్ట్రవిభాగమునకును జాతీయ మోక్షమునకు గల సంబంధము చెలుపలేదు. ఈ సత్యమును ప్రస్థుటము జేసిన గౌరవము ఆంధ్రుల దనుటలో సందియములేదు. నూతనముగ నేర్పడిన మహారాష్ట్రసభ ఆంధ్రులనే మార్గ దర్శకులుగ నైకొనుచున్నది. రాష్ట్రనిర్మాణ విధానము స్వపరిపాలనాసామ్యవమున కత్వివసర మని జాతీయ నాయకులచే గ్రహించబడుచున్నది. కాని శాసన నిర్మాణ సభ్యులే సూత్రము సంగీకరించుట కింతలో సమ్మతించరు. భారతీయులనుండి సందేశము వెలువడవలెను. అపుడు తప్పని సరిగ జాతీయాశయములకు వీరలు తలయొగ్గి తీరెదరు.

నూతనాభిప్రాయము లనిన వీరికి గల కంట గింపున కనేక నిదర్శనములు గలవు. దేశమునకై తమ యాత్మసమర్పణము గావించిన మహామహులగు తిలకు, పాలు మొదలగు వారలను దేశీయ మహాజనసభలోనికి రానిచ్చుటకు పదివత్సరముల కాల మునసరమయ్యెను. అంతవరకును జాతీయవాదాలను దేశీయ మహాజనసభనుండి బహిష్కరించిరి. కలకత్తా యందలి సభలో కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో నభివృద్ధి సూచకము లగు కొలది మార్పుల గావించుటకు గౌరవ, నాయకులంద రడ్డుపడిరి. తుట్టతుడకు కొన్ని భాగములకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల నొసగుట కయినను, కష్టము మీద సమ్మతించిరి. అట్టిస్థితిలో దేశమునంతయు భాషల ననుసరించి రాష్ట్రములుగ విభజించుట యనిన, వీరికి దేశ విప్లవముగనే దోచి యుండునచ్చును. అందుచే భారతీయ ప్రజాసామాన్యాభిప్రాయము ప్రాబల్యము గాంచిన గాని, నాయకు లరుచారు తప్పని విధికి సాగిల బడరు. జనసామాన్యపు హృదయము గనుగొనలేక గలిగినట్టియు, వారి యభిప్రాయము నేకముఖముగ ద్రుక్కు గలిగినట్టియు మహర్షి గాంధీ, లోకమాన్య తిలకు, ఆదినెంటు, వివినచంద్ర పాలు మొదలగు జాతీయ నాయకులు భాషాప్రాబల్యము గ్రహించియున్నారు. దేశీయులలో స్వభాషాభిమానము గలిగించుటకు బ్రయత్నించుచున్నారు. సాంఘిక సేవాసభలో గాంధీ మహాశయుడు కలిగిన వాక్యములు భారతీయుల నుత్తేజపూరితుల గావించినవి. దేశభాషలలో నుపయోగించుట, దేశభాషలలో సభల జరపుట, పరిపాలనావిధానమును దేశభాషలలో జరుపుట ఈ మూడొకరకై భారతీయ యువకులు తమ జీవితమును భారతీయవలయు నని గాంధీగారు దుబ్బి ధించియుండిరి. ఇదియే ప్రధానసాంఘికసేవ యని

వారు నుడివియుండిరి. బొంబాయిలో జరిగిన విద్యావిషయక సభయందు, మహారాష్ట్ర జాతీయవాదులు దేశభాషలలో విద్య జరుగవలయు ననియు, బొంబాయి రాజధానిలోని గుజరాతీ, మరాఠీ, సింధి, కన్నడభాషల ననుసరించి నాలుగు విశ్వవిద్యాలయములను నెలకొల్పవలయుననియు తీర్మానము దీసికొనిరాగా, అధ్యక్షులగు సర్ నారాయణ చంద్రవార్కరు మొదలగు వారు తమ యాశ్చర్యము చెలిపిరి. ఇట్టి తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుట రుష్యను వరివర్తనమునలే వారి కనులకు బొడగట్టెను. కాని దేశభాషలపైనను, జాతీయ విద్యపైనను దేశమునందభిమానము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న యీ సమయమున ప్రజాభిప్రాయము భాషోద్యమముపై మరలక దక్కును. అందుచే రాష్ట్రవిభాగసమస్య భారతీయులమనముల జొచ్చి, శాసన నిర్మాణసభ్యులను సరియగు మార్గమునకు లాగితిరును. అందునకపుడే చిహ్నము లక్కడక్కడ బొడసూపుచున్నవి. గాంధీ మహాశయుడు తన జాతీయ విధానము గొనసాగువరకు, నేకదీక్షతో కృషి సలిపితిరును. ఆంధ్రరాష్ట్రసమస్య ఆంధ్రుల నెదుట నుండిన నాటియుండియు, ఆంధ్రదేశమునందమానమగు ప్రబోధము గలిగెను. గ్రంథాలయములు విలసిల్లెను. ప్రజాభిప్రాయము ఘనీభవించెను. భాషోద్యమ మారంభమయ్యెను. అందుచే ఆంధ్రోద్యమసూత్రములు భారతీయుల నాకర్షించెనేని, వారిలో నూతనవికాసము బయలుపెడలును. అపుడే స్వపరిపాలనము విజయవంతమగును.

ఆంధ్రుల భావికర్తవ్య మూలోచించుట కిది ముఖ్యతరుణము. ఆంధ్రులు త్రేతాగ్నుల మగ్గనున్నారు. ఒక వంక ప్రత్యేకరాష్ట్రము గోరినందుల, కరవలు వీరిపై గినిసియున్నారు. మరి యొకవంక, ఆంధ్రోద్యమమును జాతీయోద్యమమున కాధారము గావించి స్వరాజ్యాభిమానము జూపుటచే, స్వరాజ్యప్రతికూలురు వీరిపై క్రోధ మూనియున్నారు. కొలది దినముల క్రిందట రాష్ట్ర విభాగ సూత్రము సంగీకరించిన ఇష్టిను ప్రతీక నిన్నటి దినమున సమయము దొరకినదే చాలునని రాష్ట్ర తీర్మానము గూర్చి నిందాగర్భిత వాక్యముల గురిపించి, నింత త్వరలో రంగుల మార్చినది. వేరొకవంక, ఈ యుద్యమ సూత్రముల సంగీకరించినయెడల ఆంగ్లభాషాప్రాబల్యమంతరించునేమో, దేశము అనాగరికమున మునుగునేమో యని ఆంగ్లభాషాపరిస్థితులలో బుట్టి పెరిగిన ఆంగ్ల సంభవులు వెరగొందుచున్నారు. ఈ విఘ్నముల నన్నిటి జయించి, కార్యసాఫల్యము గాంచుట దుర్భరముగ గాన్పించవచ్చును. కాని యుద్యమము ధర్మభూయిష్ట మగు నపుడు విజయము గూర్చి వెరగొంద ననసరములేదు. నిష్కామముగ స్వధర్మము నాచరించుట భారతీయులకు నూతనముగాదు. భారతీయుల కనుశ్రుతముగ వచ్చుచున్న సాంప్రదాయములందే యీ ధర్మ మిమిడి యున్నది. అందుచే ఆంధ్రులు ఆంధ్రరాష్ట్రముపై తమ ప్రయత్నములను కేంద్రీకరించుట ప్రధానధర్మము. అటు లని స్వపరిపాలనావిధానమున కాధారముగ రాష్ట్రవిభాగము గోరుట కేమాత్రము వెనుదీయరాదు. ప్రజాపరిపాలనమును శాశ్వత సూత్రములపై నిలువబెట్టిన గౌరవము ఆంధ్రులకు దక్కవలెను. మొదటి యువజయములో నిరాశజెంద బనిలేదు. ఇంతవరకును నీ సమస్యను జాతీయసమస్యగ గావించుటకై, ఆంధ్రులు చేసిన ప్రయత్నము స్వల్పము. ఆంధ్రాశయములను వెల్లడించుటకై ఆంగ్ల ప్రతీకను స్థాపింపలేదు. రాష్ట్ర సమితులను హిందూదేశమునందంతటను నెలకొల్పులేదు. దేశమందంతటను తిరిగి

నూతనసిద్ధాంతమును బోధింపలేదు. అట్టి స్థితిలో సత్వరఫలితముల నాశించుట యడియాస. మహారాష్ట్రసభలో, కన్నదులతో, ఓఘులు మొదలగు వారితో గలసి నూతన సందేశమును పూరించవలెను. ఆంగ్లపత్రికాస్థాపనము నాలసించజనదు. దేశమందంతటను రాష్ట్రసమితుల స్థాపింపవలెను. ఆంగ్లశాసనమునకు, నుపన్యాసములు, పత్రికలకు లేఖలు, తీర్మానములు, తంత్రీవార్తలు, మొదలగు పరికరము లత్యవసరములని నేర్చుకొంటిమి. చిసెంటుగారిటీవల ఘోషణలులో నుపన్యసించినట్లు, ఎట్టి నూతనాభిప్రాయము నయినను పడేపడే ప్రజలకు విసుగు విరామము లేకుండ దెలుపుచుండిన యెవల, నూతనాభిప్రాయవ్యాపకము నులభసాధ్యమగును. ఈ సత్యమును వెన్వొంటనే యాచరణలో బెట్టవలయును. ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలినచో, నెట్టి విఘ్నములయినను ఆశయసఫలత నాపజాలవు. మహోద్యమములకై సర్వస్వమును ధారపోసిన మహామహులనేక దేశములం దుద్యమ సాఫల్యసూచనల నయినను వీక్షించక కాలధర్మము నొందిరి. కాని సత్కార్యదీక్షయందే వారి యానందము వెల్లివిరిసెను. కార్యదీక్షయందట్టియానందమునే ఆంధ్రులు పొందవలెను. శాసన నిర్మాణసభ తీర్మాన ఫలిత మట్టి కార్యకూరత్వము నాంధ్రులలో బురికొల్పు గాక!

మదరాసు శాసనసభాసభ

రేవటి మంగళవార మీ సభ సమావేశమగును. సభకు పదిరోజులకు బూర్వమే చిత్తు కార్యక్రమమును సభ్యుల కంపవలయు ననియు, మూడురోజులకు బూర్వము సరియగు కార్యక్రమము సంపవలయు ననియు గా. రామచంద్రరావు పంతులుగారు కార్యక్రమమునకు సవరణ నుపపాదించెదరు. విద్యార్థులపై బ్రయోగింపబడిన 559 వ సంబంధ ప్రభుత్వపు టుల్లరుపు నుపసంహరించి కొనవలయు నని, తీర్మానము తిరిగి యవపాదించబడును. నిమ్మజాతుల స్థితి గూర్చి విచారించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలయు ననియు నిమ్మజాతుధర్మ సంఘాధారణమునకై వనిజేయు సంఘములకై గ్రాంటుల నొసగవలయు ననియు, రామచంద్రరావు పంతులుగారు తీర్మాన ముపపాదించెదరు. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారంగీకరించెద రని యూహించెదము. ప్రజాసామాన్యమునెడల సభిమానము జూపు అధికారవర్గము వారిందుకు యాజ్ఞేయ జెప్పటకు వీలుండదు. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలో కాలువలను 7 ఏప్రియలు తేదిన మూయవలయు ననియు, వరదలు రాకుండ తగిన రక్షణముల నొసగవలయు ననియు, రామచంద్రరావుగారే మరియొక తీర్మానము నుపపాదించెదరు. ప్రభుత్వమువారు వ్యాజ్యములలో దిగక ముందు తగిన న్యాయసలహాలను గైకొనవలయు నను తీర్మానమును గా. ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు పపాదించెదరు. జమిందారులకు ప్రత్యేకముగ కళాశాల నేర్పరుచుటకు ప్రజల ద్రవ్యమును వెచ్చింపగూడదని గౌరవనీయులగు టి. రంగాచార్యులుగారు పపాదించెదరు. మొత్తముమీద 25 తీర్మానము లుపపాదించబడును. 155 ప్రశ్నలకుగ బడినవి. అర్జులగు నాంధ్రులకు విద్యాశాఖయందును తదితర శాఖలందును యుద్యోగముల నొసగెదరాయని, గా. వేంకటపతిరాజుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కరిపాలనా నివేదికమున కరీక్షలలో విద్యార్థుల యవజయము గూర్చి యేల విమర్శింపలేదని, రాజుగారు ప్రశ్నించిరి. తెలుగువారిత గ్రంథములు 200 గలవా యనియు వీటిని కరిగి

లిండుటకై తెలుగుపండితుల నొకరిని నియమించెదరా యనియు, మైసూరు ప్రభుత్వమువారివలె ప్రముఖులగు గ్రంథకర్తల గ్రంథములను ప్రచురించెదరా యనియు, ప్రశ్న యడుగబడినది. మరియొక ప్రశ్న ముఖ్యముగ నున్నది. పోలీసు శాఖను అవరాధాన్వేషణ శాఖనుండి వేరుజేయు గూడదా యని యొకప్రశ్న గాన్పించుచున్నది. ఇయ్యది తీర్మానముగ నుండిన బాగుండెడిది. బాబ్బిలిమహారాజుగారు మొయిలు పత్రికకు వ్రాసినలేఖలను జూచితిరా యని రామనాధపురమురాజుగారు రడిగిరి. వేంకటపతి రాజుగారు నిరాకరింపబడిన రాయబారముల గూర్చియు, దర్శి చెంచయ్యగారి నిర్బంధము గూర్చియు నడిగిన ప్రశ్నలు నిరాకరింప బడినవని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రయవకుని నిర్బంధము గూర్చిన ప్రశ్నను నిరాకరించుట, ఆంధ్రులకు కష్టముగ నుండును. ఆంధ్రు లికమిదనైనను నిర్బంధవాసముల గూర్చి తగినశ్రద్ధను వహించి, కార్యమునకు గడంగ గోరుచున్నారము.

రాజప్రతినిధిగారు : కాంగ్రెసు రాయబారము.

“రాజప్రతినిధిగారు కాంగ్రెసు రాయబారమునకు గాని తదితర రాయబారములకు గాని సాయముజేయుట కాతురత జూపియుండిరి. హోం రూలుకు అనుకూలమయినను ప్రతికూలమయినను, అట్టి చాకచక్యమునుండి రాజప్రతినిధిగారు దూరముగ నుండుట భావ్య” మని మొయిలు పత్రిక సీతమొసగినది.

రాజప్రతినిధిగారి వాక్యములు మొయిలుపత్రిక కవుడే కష్టము గలిగించినవి గాబోలు!

వృత్తాంతములు

బొంబాయిలో టంకకాల యేర్పగుటకువని పత్రిక జితమయ్యెను.

అయూలీయా నాకానప్తమునుగూర్చి దర్శిత్తు నొసర్పవలసినది బర్మా దొరతనమువారు త్రుతవుచేసిరి.

పోస్టాఫీసు లొక్కతై సర్టిఫికేట్లను నిరంతరమును ఒకగుచుండురు. ముందుమాసము 31 వ తే. సర్టిఫికేట్లొసగవలసిన వదలి నిరాధారము.

తెంగుగూరు న్యాయవాదులు, తమ కష్టముఖములను విన్నవించుకొనుటకు న్యాయవాదుల ప్రతినిధులు దివానుగారిని సందర్శించిరి తెలియకయ్యుచున్నది.

ఇండియా పత్రికగారు : ఈ నెల 6 వ తేదీరాత్రి మాంచేగుగారును డన్లోరు ప్రభువుగారును డిల్లీనుండి వెల్లిరి. మరల 18 వ తేదీకి డిల్లీకి వచ్చెదరు.

రాజధాని మేజిస్ట్రేటు : బొంబాయి నగరమునకు మరియొక రాజధాని మేజిస్ట్రేటుపదవి రి నెలలవరకు ఏర్పరుపబడినది. ఆపదవికి బి. ఎస్. ఆఫ్ వేలుగారు నియమింపబడిరి.

పాక్షికామిక సంఘము : పారసు, యానాంగ్లజింగు నూనెగనుల నీక్షించి సంఘమువారు 7 వ తే. రంసూనునకు విచ్చేసిరి. కమిషనువారు రచితకాలముననే కలకత్తాకు వెళ్లుదురు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : సర్ హోమ్స్ట్రీట్ బట్టరుగారు 14 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు లక్నో నగరమునకు విచ్చేయుదురు. మరునాడుదయమున రాజలాంఛనముల తొడ సహజ్జిత్తి మెప్పురుగా రింగ్లాండునకు బోవుటకై పురమును వీడుదురు.

మక్కులుపూరుకేసు : ప్రత్యేక న్యాయస్థానము వారు వై కేసులోతిర్పుజెప్పిరి. ఏడుగురు ముద్దయలను విడచి పెట్టి 5 రు ముద్దయలకు చెరి 5 సంవత్సరముల జైకమును, 100 రూ॥ లు అవరాధమును విధించిరి.

ఇద్దఱు దోపిడిదొంగలు మరణించుట : గత జనవరి నెల 25-వ తేదీన బొంబాయిలో దుకాణములను దోచుకొనిన దోపిడిదొంగలలో నిరువురికి కఠినమైన గాయములు తగులుటచే బోలీసువారు వారిని జి. జి. ఆసుప్రతిలో కడవేసిరి. కాని వారిరువురును ఒక్కదినముననే ఆసుప్రతిలోనే మరణించిరి.

బగాసీను కొమ్ముకేసు : ప్రత్యేక న్యాయస్థానము వారి కేసును తీర్మానించిరి. తొమ్మిండుగురు ముద్దయలను విడచి పెట్టి తక్కిన 34 ముద్దయలు దోషులని నిర్ధారణచేసి, వారిలో 28 రు 5 సం॥ము కఠింపకమును విధించి మూడు సంవత్సరముల చొప్పున 3 రు 5 కేసులు విధింపబడెను. జేబొకడు 1 సంవత్సరము చెజనాలయం దుండవలయునని ఆరానుండి తెలియకయ్యుచున్నది.

రక్షించబోయి అపాయమును తెచ్చుకొనుట : కొలంబోలో గత బుధవారము ఒక రైలుబండి కొట్టాకోడ్డు స్టేషనుకు బోవుచుండగ పట్టాలపై నొక కుక్క నిలబడియుండుట చూచి వానిని రక్షించబోయిన సికహాలి జాతీవాడు కుక్కను రక్షించెను గాని తాను రైలుక్రింద పడెను. తక్షణమే రైలు ఆపబడినను వాని చెయ్యి విరిగినది. అతడివృత్తు కొలంబో జనరలు ఆసుప్రతిలో జరిక్కును పొందుచున్నాడు.

పినతండ్రిని చంపుట : కల్లికోటలో ఒకనాయకు బాలుని యాస్తికి వాని పినతండ్రి గార్డుయనుగ ఉండి బాలుని సంసారపోషణమునకు సరిగ ద్రవ్యమును ఇయ్యని హేతువున అబాలనికి తన పినతండ్రికిని దెప్పలాట జరిగెను. ఆ దెప్పలాటలో బాలుడు తన పినతండ్రిని కట్టవో గట్టిగగొట్టి చంపెను. పోలీసువారు వానిని పట్టుకొని కల్లికోట జడ్జిగారి యొద్ద కేసుచేసిరి. ఈ నెల 7 వ తేదీన కేసువిచారణ ముగిసి బాలునికి ఉరి కిత్తు విధింపబడెను.

కూలీల సమ్మేకట్టు : కోయంబత్తూరు నందలి కాలే శ్వర యంత్రకాలలలో నొక మేష్ట్రీ యొక కూలీవానిని కాలి చెప్పుతో గొట్టినందున వాని తోడికూలీలందఱు సమ్మేకట్టు కట్టి పనిమానివేసిరిని నిన్నటిదినమున (8-2-18) వ్రాసుబడినది. చెప్పుచెప్పు దిననందున ప్రాయశ్చిత్తముకొఱకు వ్యయమగు 12 రూ॥ లను మేష్ట్రీ ఇచ్చుట కంగీకరించినందున కూలీలు వానితో రాజీనామాపడి తిరిగి పనిని ప్రారంభించిరి : అని తెలియచున్నది.

కలకత్తా వెదదులు కటకంజకు ఈడుట : గతమంగళ వారము కలకత్తాలో ఆర్పీయియను ఘాటు యొద్ద ఒకడు నదిలోనికి దిగినది. మధ్యకు ఈ యుభోవుచుండెను. వానిచే నుకనే కొండలు పడవనాండ్రు నదిలోనికిపోయి వానిని పట్టుకొని ఒడ్డునకు వీసుకువచ్చిరి. ఒడ్డుకు జెరుకునప్పటి కతడు స్నారకము తిప్పి నుండుడు. పడవ వాల్చుకు వానిని పోలీసువారి కొప్పుగించిరి. నాస్పదేశమగు కటకమునకు బోవయ్యింపి ద బ్బులేమిచే నదిలో నీడుకొని బోవనిశ్చయించుకొని నీటిలోనికి దిగితిని తెలివకచ్చివెనుక వాడు పోలీసువారితో జెప్పెను.

ఒక న్యాయవాదిపై కేసుచేయబడుట : అఫీషియలు రిఫరీగారి కోర్టులో విచారణజరుగుచున్న ఒక కేసులో వాని తరఫున సాక్ష్యముచెప్పటకు బోటీసుపంపబడిన గోవిందరాజుల మొదలి యను నొక బట్టలవస్త్రము కొర్టులో సాక్ష్యము చెప్పుచుండగ ప్రతివాది తరఫున్యాయవాది ఏ. దొంస్వాయయ్య గుగారు సాక్షిని నేరూకాళములాడి అతని పరువును భంగపఱయి మాటలు బహిరంగముగ కొర్టులో పలికినందున బట్టల వస్త్రమును దొంస్వాయయ్య గారిపై పోలీసుకోర్టులో కేసు చేసెను. ఆ కర్మగుగానికి నోటిసంపబడినది.

ఆహారనియమము : బొంబాయిలో ఆహార నియమకోర్టుగి ఈ నెల 7 వ తేదీన దేయ వస్త్రక సంఘమువారి తో నాలోచించెను. రైల్వేనివాం డలో చాకరులకు నొకరులకు రైల్వేకుం వెనీలుబలనియ్యవలెను. ధాన్యపుకొట్టనువీర్పరుచవలెను. ధాన్యమును కొ. త. 303 అమ్ముట మానివేసినందున ధర పె గించిన ప్రభుత్వోద్యోగి కాడెలుగారనిరి. గ్రామాదులనుండి ధాన్యము బొంబాయి నగరమునకు రా వీలకలకపోవుటయే కారణమని కొ. ద. 9 నిరి. అందులకు రైల్వేవారి ఏర్పాటుచేయ వలె నిరి. కలకత్తాలో దొరతనమునాని వీరివేయవలెననిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతు వజన్.)

ఇంగ్లండు

రసపుత్రమీరునకు విక్టోరియా క్రాను.

భారతదేశము సమాజమువారి యాదరము.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—నేటికనున శ్రీమక్రవర్తి బకింగ్ హామీ మందిరమున లాన్సు సుదేవారు గోవిందసింగుగారిని విక్టోరియా క్రానుపతకముచే సన్మానించిరి. భారతీయ సైనికోద్యోగులు పలువు రటకు విచ్చేసిరి. వీరప భారతదేశమున సమాజమువారు గోవిందసింగు గారిని, ఆర్థిక దళివోద్యోగులు మరి వరిమందిని బహుకరించి గోవింద సింగుగారికి సన్మాన పత్రము లొకటియు తెండిగై నొకటియు ఒకరికి గిన్నెపై గోవిందసింగు గారి పరాక్రమమును గురించి కల్పించువాతలు కలవు. విక్టోరియా క్రాను నిజవరలో రహితరు రాజపుత్రులలో వాకరు మూత్రము పడవీయన్నా రనియు సామ్రాజ్యసేవాదళమున గోవిందసింగు గారు ప్రథములనియు జనరలు సర్ ఒమారు క్రేగుగారు క్లాఫిందిరి. గోవిందసింగు గారు భారతీయ ఆర్థిక దళమునకు చెందియున్నారు. ఆర్థిక దళములు పరానుదేశమున జూపిన పరాక్రమము కొనియాడ దగియున్నది. తమ రహితరురాజపుత్రులయందు దొకవ్యక్తి విక్టోరియా క్రానును బహుమానమంది యిట్టి మన్ననలకు పాత్రుడయ్యెనని తామును తమవర్గమువారును కడు సంతసింది యున్నారని సర్ ప్రతాప సింగుగారు రసంతరమున వచించిరి. ఆత్రేకు ఈ రాగాడు దేశీయ చారుగారికిక బంగారు గడియారమును బహుమాన మిచ్చిరి.

అధినివేశనముల యుద్ధవిరాళములు

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— యుద్ధకార్యములకింద బుణములకేము చున్నంతకాలమున, సింహళము, మలెరాష్ట్రములు, ట్రెన్సిల్ వు సెట్లెంటులు, కొలంబును అంగ్లేయులకుండి రాగల యుద్ధవిరాళపు వాయిదాను యజ్ఞతీర్థముక్రింద చెల్లులెట్టుకొనక, మిగతినయను ఆయాముక్రింద జనుకట్టింప వలసివని బోనరూగారు మాచించిరి. బోనరు లా గారి నూచనమును కోశాధికారు లంగీకరించిరి.

చర్యముల వ్యాపారము.

ప్రజాసభయందు చర్య.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— చర్యముల గొను నిమిత్తము కలెక్టర్ నగరమున చేర్పడిన సంఘ మెత్తివేయబడినవా? ఈ వ్యాపారమున అన్ని వర్తకసంఘములకును (చర్యనియమ వర్తకసంఘములు సహా) ప్రవేశమియ దొరతనముచా తుడ్డేంది యుండిరా యని ప్రజాసభయందు సర్. జె. రీసుగారు ప్రస్తావించిరి.

సంఘము నెత్తివేయలేదు. తోళ్లను గొను విధానమున మార్పులనుగూర్చి దొరతనముచా గోర్నిస్ నూచనములను యుద్ధ కార్యాలయము వారితోడ నాలోచించుచున్నాడు. ఇంకను విషయము నిర్ధారము కాలేదు. గాని అన్ని సంఘములకును నై వ్యాపారమున ప్రవేశముండదు.

సైనిక బలశాసనము-ఇంజనీరు ఎప్రింటిసులు సమర్పించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— సైనిక బలశాసనమునకు కృతి చేసింది క్లయిను ఇంజనీరులు కట్టుకట్టి పనుల మానివేసిన మొదల, తా మందరమున సైన్యమున జేరవలయునని ఎబర్టీయ ఇంజనీరులు ఎప్రింటిసుల సమాజము వారు తీర్మానించు కొనిరి.

హిందూదేశ విషయములు

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—ఇండియా దేశమునందు గత 150 సంవత్సరములలోను జేయబడిన కాసనములను చూచిన ప్రజల ఆచార కృతపదార్థములలో కల్పించుకొనకుండు భావమే తెల్లనుగుచున్నది. అవి పెక్కువేల శతాబ్దముల నుండియు నేటికినే జరుగుచున్నవి. చాలమంది సుప్రసిద్ధులగు న్యాయ వాదులు న్యాయమార్గులు అంగ్లేయిండియన్ స్యూటిజ్ కారకులు వారు కృతజ్ఞతకు పాత్రులని ఇంగ్లండు ప్రభువు గారు నుడిచిరి. హిందూదేశపు స్యూటులను సవరించుటలో చాల క్రొత్త పరి పరిపరిచి సర్ జాను బాన్సుగా రనిరి.

అమెరికాపై నికు యుద్ధదీ యోధ.

టార్పిడో చేయబడుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— బర్మాందున కనతిమూరమున గతమంగళవారము రాత్రి టార్పినియానాక టార్పిడో చేయబడినదని నాకాదళాధికారులు ప్రకటించు చున్నారు. నాకాయం దమెరికాదేశపు సైనికులుండిరి. నాకాయందు 2,397 మందియుండిరి, వీరిలో 2011 మంది సైనికులును, 141 ఓడ నాకములును గాపాడబడిరి. 210 మంది గానవచ్చుటలేదు.

వివరములు, శత్రుజలాంతర్యామిని ముంచుట.

టార్పినియా నాక మంగళవారము రాత్రి 7 గం లకు ముంపుబడినది. నాకపై రెండు టార్పిడోలను విడువ వాని లో నొకటి గురితపెను. రెండవది నాకకు దగుల్కొనినది. టార్పిడో కలిసి యోధ కుడిభాగమున కొ అగుట చే, పడవలకు దింపుటకు వీలులేక పోయెను. కొందరు సమద్రములోని కురికిరి. మరికొందరు సముద్రము లోనికి క్రుల్లి పోయిరి. సతీవులై యున్నవారిని అంగ్లే దిష్టాం యుల నాకలు తీరమును జేర్చివది. టార్పిడో తాకిన వీరప టార్పినియా యోధ నీటిపై రెండుగంటలు తేలియుం డెను. సముద్రమున బడినవారి యజ్ఞ కడుదీనమై యుండెను. వీరు వస్త్రముల వీసివేసి యీడ నారంభించిరి. కాని కొన్ని గంటలవరకును వీరి కట్టిసహాయమును చేరలేదు. పడవలలో నెక్కినవీరప వీరిలోకొందరు మృతిచొందిరి. టార్పినియానాక పై టార్పిడోనువదలినశత్రు జలాంతర్యామిని ముంచినట్లు అంగ్లే యుల దిష్టాం యుల చెప్పినదని అమెరికావారి పైనికోద్యోగి యొకడు చెప్పు చున్నాడు. టార్పినియాను దిరువురు స్త్రీలుచాత్రమె యున్నారు. వారలనిరువురును పరీక్షించిరి. ఈ నాక 14,000 టన్నులనాక. 1914 సం. మున నిర్మింపబడి నది. ప్రాణము గాపాడవలసినదని పంపబడిన వాయువాస్త్రల నాలించి తక్షణమే అంగ్లేయుల దిష్టాం యులనాకలు మా సహాయమునకువచ్చినదని అమెరికాపై నికోద్యోగి వాటిని కొనియాడుచున్నాడు. సముద్రములోనికి దిరుమంద రెండుపడవలు ముక్కలై నవి. అంగ్లేయుల దిష్టాం యులు తన్ను సురక్షిం చునని నిశ్చయించి ప్రేముద్యోగి స్త్రీ మరులోన నె యుండిపోయె నుగాని పడవలోనికి దిగలేదు. సైనికులగాపాడు యెత్తుమున నుండి యొక దిష్టాం యునాకపై శత్రువులు టార్పిడోను విడ విడిగాని టార్పిడో నాకకు తగుల్కొనలేదు.

అంగ్లనియోజక స్త్రీమండలి.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— మా ప్రభువకర్తవ్యము మిత్ర మందలికి స్వాగత, మొసగుట. బెల్లియం నెర్వియా మున్ను గు జేశములకు స్వాగతంబ్ర్యమునకు మా నియోజకాధికారమును విని యోగించుటయని అందోళన మొనరించిన వారిలో ప్రముఖు లందరును సంతకములుచేసి ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తు

పార్లమెంటు సభ.

పార్లమెంటు సభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— ఏప్రిల్ 12 వరకును పార్ల మెంటు నిలుపబడినది. జార్జి చక్రవర్తి గారిటులవడింది. వెమక వేసినభలో నుడిచిన పిమ్మట చాలమార్పులు కలిగినవి. అమెరి కా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు న్యాయస్వాగతంబ్ర్యసంరక్షణార్థము విశ్రమందలితో చేరుటకు నిశ్చయించిరి. దానివలన మనకు బలమును విజయవిశ్వాసము లిలేయించినవి. రష్యా దేశమున సంతకలహములు కలుగుట చే కథ వకు ను నిలిచి స్వాగతార్థాగ ఫల ము ను గాంచ జాల క పోయెను. వారిని జర్మకులకును జరుగుచున్న రాయబారముల వలన వీసమరమునకు కారణమగు దురాశ జర్మకుల కింకను తగ్గలేదని తేలుచున్నది. వీనివలన తక్కిన మిత్రదేశములవారికి భారమధికమైన వా డి యు నున్నామనును కొరతపడ లేదు. ప్రపంచమునందలి ప్రజాప్రభుత్వపరములగు దేశములు న్యాయమును కాక్ర ము నగు సంధిని కాంక్షించుచున్నవి. అన్నిరంగ లందును గూడ నీ వర్సగ మంతయు సేనలను నాకాదళములును క్లాఫునీయముగ పనిచేసినవి. ప్రాస్తుదేశమున

శత్రువులు పలుసారులు తగుమబడిరి. పాలస్తీను మెసపొటే మియాలలో సుప్రసిద్ధ నగరములు తురుష్కుల వద్ద నుండి తీసికొనబడినవి. ఆఫ్రికాలో జర్మకులు కడపటి అధినివేశన మును గూడ గోల్పోయిరి. ఈ రంగములం దన్నిటియందును అధినివేశనముల సేనలును ఇండియా సేనలును బాగుగా పనిచేసినవి. ఈ వర్సరమున అధినివేశనములు ఇండి యాదేశముల ప్రతినిధులు మొదటిసారి ఆహ్వానింపబడిరి. యుద్ధ మంత్రవగ్గసమావేశమునందు వారు పాల్గొనిరి. వారి యాలోచనలు చాల లాభకరములైనవి. యుద్ధవ్యయములకు ధనము నత్యధికముగ నొసంగినందులకు పార్లమెంటు ప్రజల సభవారికి వందనము లర్పించుచున్నాను. ప్రజలలో హెచ్చు మంది వరిపాలనమున పాల్గొనుట కవకాశ మొసగుటకు నే ననుమతించితిని. వీనివలన ఏకభావ మతిశయించి కాంతిసమము మన శత్రుసర్వ ర్యాణమునకు చాల తోడ్పడు నని విశ్వసించె దను. యుద్ధమునలేనే శత్రుసర్వ ర్యాణముగూడ కఠిన విషయ ముగనున్నది. అయిర్లండు పరిపాలనమునుగూర్చి అయిర్లండు ప్రజాప్రతినిధు లాలోచించు చున్నారు. వారియాలోచనల వలన మంచి ఫలితము కలుగగలదని నే నానించుచున్నాను. మన కింకను యుద్ధదీక్షయే ప్రభువకర్తవ్యము. ఇందుల కన్ని జేశములవారు సన్నివిషయములలోను సహకారులైరి. కడప టి విషమస్థితిలో సర్వేశ్వరుడు మనకు తోడ్పడుగాన యని నేనానించెదనని శ్రీవారు నుడిచిరి.

ఆచార్యులపన్ను.

ప్రత్యేకసంఘము వారు ఈ నెల 11 మొదలు 18 వరకు వీశాసనమును గూర్చి చర్చించెదరు. సినిమట్రాగ్రాఫు బిల్లును ప్రత్యేకసంఘము వారు ఈ నెల 21-వ తేదీని ఆలోచించెదరు.

ఫిరంగులను కాల్పుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 1:—నిన్నును కాలమానము బాగుండుటచే ఫిరంగు లధికముగా కాల్పుబడినవి. నేడు ప్రతికూల ముగ నుండుటచే తగ్గినది. ఇంకను కాలమాన మనుకూలముగ లేదు.

మహ్య

బ్రెస్టులిటోవిన్సు-రాయ బొంములు

సమాచారము తెలియజేయుట

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—బ్రెస్టులిటో విన్సునగరమున రాకు బాదులవర్య అగమ్యగోచరమై యున్నది. పెట్రోగ్రాదు నగరమందలి బోల్షివిట్ ప్రధాన స్థానములకు కొన్ని దినముల నుండియు ఎట్టి సమాచారమును తెలియరాలేదు. మహ్య ప్రతి నిధులు పెట్రోగ్రాదునకు సమాచారము సంపుకొనుటకు వీలు లేకుండ జర్మనీయు లొనర్చుచున్నా రని యూహించి, పెట్రోగ్రాదు నగరమునకును జర్మనీయుద్యోగులకును వారిపై యుద్యోగులకును ఎట్టి సమాచారమును జోకుండ కంత్రివాహి తీ నెలను ఖండింప వలసినదని తెన్ని ను గా రు త్రవవుచేసిరి.

ఉక్రేనియావారితోడ జర్మనీయులు సంధిచేసికొని, యహ్యతోడ సంధి రాయబారములను కట్టివేయును రనియును, వారు బోల్షివిట్ పక్షమునై యుద్ధమును గూడ ప్రకటింప వచ్చుననియును బెర్లినుమండిచ్చు వాస్త్రులన యూహింప వచ్చును.

వక్రికాభిప్రాయము.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— బ్రెస్టులిటోవిన్సు నగరమున జరుగుచున్న సంధిచర్యలు అనుకూలముగ కర్వనసంకరి బెర్లిను వక్రిక లభిప్రాయపడుచున్నది. రాయబారము లంగ్లండున యుడల, బోల్షివిట్ పక్షము మిత్రమందలిలో చేరిపోవు నని వాషింపుజీటంగు వ్రాయుచున్నది.

సోవియటు సభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— పెట్రోగ్రాదు సోవియటు సభకు జర్మకు సాంఘిక నాయకు లగు లేకుట్ వెట్ట వీడ్లరు గార్లు గౌరవాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. జర్మకు సాంఘి కులు ముండ్ల యల కంచెల కవలకున్న సోదరు ని సోని యటువాన జర్మకు లెస్టియా సాంఘికులకు కండివార్ల సంపిరి. జనరలు ఎల్లెన్బాపుగా ఉత్తరముగ నేగి కాన్స్టాపు వార్జెనుల వంక చాల స్థానములను పట్టుకొనిరి. ఈ నెల 4 వ తేదీని రెడుగాడ్డులు ఫిన్లండులో తీవ్రముగ పోరి టామరు టర్కును పట్టుకొనిరి. ఆ ప్రాంతమున జనరలు మానరుహము గారిచే నడుపబడిన 10 వేల మంది బైటుగాడ్డు లోడింపబడి తరుమబడిరి. వారు బొత్నియా జలసంధికి వర్షవతీరమునకు పారిపోయిరి.

రిగాయందు వ్యవస్థ.

జర్మనీయుల దౌర్జన్యములు.

పెట్రోగ్రాదు ఫిబ్రవరి 7:—రిగాను జర్మనీయును. చేర్చవలసినదని జర్మనీయులు రిగానుండలమున మోసమున 65000 వోట్లను గుంపాదించిరి. సాంఘికవాదులు రెండువందల మందిని అనుమానమునై బంధించిరి. తమ మిత్రులెవరున్నది యు వెలువరింపవలసినదని జర్మనీయులు స్త్రీపురుషులంతయు లేక తమకై దీలను చాచగొట్టుచున్నారు. పనివాం ద్రాహారము లేక మలముల మాడుచున్నారు. రిగాయందలివ్యవస్థ కడు భయంకరముగ నున్నదని బోల్షివికు వార్తాపాపము ప్రకటించు చున్నది.

సంధిరాయ బారము.

మరల ప్రారంభమగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—బ్రెస్టులిటావిక్కున సంధిసభ మరలనేడు ప్రారంభమగునని వాట్సన్ బిటాంటు వ్రాయుచున్నది. ఉక్రేనియాతోడ సంధిజేసికొనవలయు నని జర్మనీయుల ముఖ్యోద్దేశము.

అమెరికా

సమరమున విజయము

వెనుకటి రాయబారి యభిప్రాయము

లండను, ఫిబ్రవరి 7:—న్యూయార్కునుండి బ్రెస్టు వ్రులికా విలేఖకు డిల్లీ తెలియజేయుచున్నాడు:—జర్మనీవారి కావర పదార్థములు కూర్చున్నట్లు జేయుటగాని, జర్మనీ యందు విప్లవమును బుట్టించి తన్మూలమున సమరమున విజయము సొందుటగాని సాధ్యముగాదు. యుద్ధరంగమున నుండి సైన్యములు మరలిన గాని జర్మనీయందు విప్లవము సంభవించు నేరదు. ఆసమయమున విజయముతో గూడిన కాంతిని జర్మనీ పాలకులు పొందుపరచక పోయినచో, మిగత జేకమును ప్లాంబియన్ సామగ్ధ్యము కూర్చు గాన ఆవలకు తొలగుదని సైన్యములు పాలకవర్గమును వెడలగొట్టును - అని యొకసభ యందు వెనుకటి జర్మనీ రాయబారి జర్రాబు గారనిరి.

అమెరికావారి నొకానిర్మాణము.

మిత్రమండలి రాష్ట్రముల కగుచుండు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—దక్షిణ అమెరికాతోడ వర్తక మున సంబంధించుచున్న 10 లక్షల టన్నుల వౌకలను అట్లాంటికు గమద్రమున బ్రెట్టుదురనియు, మిత్రమండలివారికి సరకులను బంపునిమిత్తము వౌకలను గూర్చుభోగ్యపదార్థముల దిగుమతులు తగ్గింపబడు ననియు అమెరికా ఉద్యోగులు ప్రకటించు చున్నారు. కీల మధికమగుటవలన నొకానిర్మాణము భగ్న పడి నందుల కీ యేర్పాటుపరిహారముగ నుండును.

కర్నలు రూజు వల్లుగారు

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 7:—కల్నలు రూజువల్లుగారికి రెండు చెవులలోను వ్యాధి కలుగుటచే కష్టముజేసిరి. ఫ్లిలి ప్రమాదకరము కాదని తలచుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా సంపన్నత.

వెల్లింగ్టను, ఫిబ్రవరి 7:— 31-1-18 తో సంకమైన 12 నెలలలోను వెనుకటి కంటె 3,886,000 పానులు హెచ్చు అదాయము వచ్చినది. 31-3-18 కి చాలనిజవలేలును. ఖర్చు కూడ హెచ్చినదిగాని జేకభోగ్యమున కట్టి లోపమున లేదు.

జర్మనీ

రష్యానై నిక ప్రతినిధులు.

ఆమెన్టెడం, ఫిబ్రవరి 7:—నీరు బుఖోవి నానుండి బ్రెస్టులిటావిక్కు వచ్చుచున్నారని కయిలు నిశ్చయింపటంగు ప్రతిక వ్రాసినది.

సేనలో చేరుట కాజ్ఞ.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—స్టేమీషు తీరముననున్న వారి లో 48-18 వరకు వయసుగల పురుషులందరను సేనలో చేరవలెనని జర్మను లాభాపిందిరిని తెలిగ్రాపు ప్రతిక ప్రకటించినది.

వరానువారి ప్రకటనము.

లండను ఫిబ్రవరి, 8:—క్రొనున కుత్తరముననుండు యొకానొక స్థానమునై వైరులు గవిసిరి. వైరిసేనల దరిమి చేసితిమి. ఆల్సేసులోను మ్యూజునవీ పరిసరములయందును ఫిరంగుల గాల్పియుండిరిని యిదివరలో పరీక్షింపబడినది. ఫిరంగులను గాల్పింపిదప ఆకస్మికముగ స్వోస్య, పానెను అగణ్యము, హామను లీరు కావ్ పరిసరములయందు మూడు మాట్లకుల సెనెస్సినీ ప్రకటించబడెను.

ఆహార పదార్థము.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—చీనావారు చీనానుండి రష్యా కు భోజన సామగ్ధులను సంపదించుటచే నవట సాంఘిక విప్లవమును కలిగించుటకు కొంతమందిని సంపదించెనని రష్యా కమిషనరు లాలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

చీనా దేశస్థితి.

హాంఘ్, ఫిబ్రవరి 7:—తమతమ వరతులను తెలుపవలెనని ఇరువీడుల తెలిగ్రాపు నాయకులకును లేఖలను నా నిగ్గుండుటకును లిక్కుచుగారు పంపిరి. ఎవరు నిరాకరించిన వారివైని దాడిసలిపెద మనిరి. నార్తరందరు యుద్ధప్రయత్నముల వలన హాంకువైని యొగిట్టితో నెట్టి రాకపోకలను జరుపబడుటలేదు.

చీనాకుజపానువారి సహాయము

టోక్యో, ఫిబ్రవరి 7:—జపాను వారతనమువారు చీనాకు ఆర్థిక సహాయమును చేసెదనని పాన్లమెంటు సభలో వారను మొట్టానో గారనిరి.

నొకాదలోద్యోగులయందు మార్పులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—క్రింది యద్యోగులకు పరీక్షా వను కావలయునన్న యుద్దేశముతోడ అడ్మిరలు జెర్నాసు గారద్యోగమునకు రాజినామా సెనగిరి.

వైసు అడ్మిరలు డింపకుగారు అడ్మిరలుగను, లేరు అడ్మిరలు కాన్లటనుగారు వైసు అడ్మిరలుగను ఏర్పరపబడిరి.

వైరితలెఘ్ని విప్లవభాము

లండను ఫిబ్రవరి 7:—వైస్కెస్ రీసు యొక్క వైరులు ఫిరంగులను గాల్పిరిని మార్చులు పేగుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

టస్కానియా నొకాద్రమాదము.

లండను ఫిబ్రవరి 8:—టస్కానియా నొకాద్రమున గానరాని వారి సం॥ 150 కంటె తగ్గియున్నదని అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. సెక్లీసు వానికుడు గాపాడబడెను.

ఆస్ట్రీయా మంత్రులు.

రాజినామాల సెనంగుట.

ఆయ్స్బెర్గాము, ఫిబ్రవరి 8:—రెండుమాసముల తా త్కాలికపు ఆయస్యము ప్రత్యము పాలకవర్గము ప్రవేశపెట్టి రాజ్యాంగసభయందు సభ్యులు ఆయస్యము ప్రత్యములను తీవ్రముగ నెదిరించిరి. అందువలన మంత్రివర్గము రాజినామా సెనసని వియనానుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకాకొనెటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1918-వ సం॥ మార్చి నెల 12 వ తేదీ తిరువల్లూరు

మాళి అమావాసోత్సవము

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగు చాలకుండుటంజేసి మార్చి 1918-వ సం॥ తిరువల్లూరులో రాబోవు మాళి అమావాసోత్సవమునకు యాత్రికులు పోవుటకు ప్రత్యేకముగా ప్యాసెంజరు బండ్లుగాని, స్పెషలు బండ్లుగాని వేయబడవు గావున పోనిచ్చు గించువారు ముందుగానే బాగ్రతడవలెను.

నోటీసు.

నారవలము.

నారవలము.

31-1-18 తేదీని లెజనాడలో జోదాజి సీనాజి అనే మావద్ద నాత్ మల్ సేతుమల్ అనువారు విజయనగరం డెలివ రీకి 300 పుట్టు వార (31 కి రు 35-8-0 నో॥ 200 పుట్టు న్ను 31 కి రు 35 నో॥ నూరుపుట్టున్న) బేరముకు పుచ్చుకుని సదరు యేర్పాటు ప్రకారం నాత్ మల్ సేతుమల్ అను వారు వెంటనే డెలివరీ పుచ్చుకొనవలసినవారై యుండిన్ని పుచ్చుకొనకపోయియుండుటచేత వైరము చెలాయజేసిమాకు రాకలసిన వైకంయిచ్చివేయ వలసినదని మాల్ల టెగ్రాము పుత్తరములు వర్తాలద్వారా తేకరకు పొందిన్ని నాత్ మల్ సేక్ మల్ వారు అట్లుచేయక తప్పిపోయినమాడట సదరు వార విజయనగరములో 13-2-18 తేదీన బహిరంగమైన రేలు ములో అమ్మబడుననిన్ని ఆయెలములో వచ్చిన సామ్మిపోడు ఖర్చులుసహా మాకు రావలసినవైకం వర్తరాసామ్మ సదరు నాత్ మల్ సేక్ మల్ గాగ్ల వల్లక్రమముగా రాబట్టుకోవ దుననిన్ని మేము సదరు నాత్ మల్ సేక్ మల్ గాగ్ల కు ఉత్తరంద్వారా తెలియజేసి యున్నాము.

కాబట్టి యందు మూలముగా తెలియజేసినయెడలంజే సదరు వార మాడు వందలపుట్టు విజయనగరం బహదూలో ది 13-2-18 తేదీన బహిరంగమైన రేలుముగో అమ్మబడును. కావ: సిన వారు వచ్చి పాట పెట్టికొన వచ్చును.

పాటగొట్టివేయబడిన వెంటనే 31 కి రు 15 నో॥ ధరావతు దాఖలుచేయవలెను. పాటగొట్టివేయబడిన మరునాడు కొడుక వైకము నిచ్చి వెంటనే వార తూయకొనవలెక. 9-2-18 జోదాజి సీనాజి.

ఆమృతాంజనము

అన్ని కొప్పులకు పరమావృతము. చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పుల మాన్పును. పార్వపు నొప్పుల బారిదోలును. వాయువుపోట్ల పొగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. వ్రతియింటనుండదగినది. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

తామర తైలము

దీనిని రాచిన చర్మము నలు వెక్కదు. మంట యుండదు. డబ్బా 1-కి 0-6-0 (ఆరులగాలు) తేలుమందు వెల సీసా 1-కి 0-8-0 తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు.

బాధ నరముల వెంట వెద్దనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండపాదునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈవ్రావకము ననేకులు పరికిరించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోటు కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును మందుకు గలిగియున్న తామర బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది. చెదపండుకుడు గాను రబ్బర తిరి దాగల సీసాలో పోయబడినది. అమృతాంజనము, డిప్సా, బొంబయి అండ్ మదరాసు

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

(-)-

మేములూరి గ్రామమున అనేక వృద్ధకన్యస్త్రీలు నెవరో కత్తివో నీచుధ్య నరక గా మరునాడు ఆసుపత్రిలో వ్యక్తివో చనిపోయినది. ఆమె యిచ్చిన మరణవాగ్దానము మొదలగు వానిని బట్టి ఆమె తదనంతరపాఠసగు రామయ్యను పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి.

గంజాముజిల్లా సంఘమువారు 1 వ తేదీని ఒక్కొక్క హామీ మంజూరుమందు మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగిన సభయందు సర్ విల్లియము వెడ్డరు బరసగారి మరణము వలన భారతవర్షమునకు తీరని నష్టము కలిగినందున ప్రజలు తమ విచారమును తెలిపి తీర్మానమును వారికుటుంబమునకు పంపుటకు తీర్మానించిరి. గంజాముజిల్లా సంఘము ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము క్రింద పనిచేయవలయునని యు తీర్మానించిరి.

కాకినాడలోని పితాపురం రాజావారి కళాశాలలో ప్రాథవిద్యార్థి సంఘము యొక్క వర్తంతుత్వము ఈనెల 16 వ తేదీ శనివారము రోజున ములుపుట్ట పేకట సోమయా జులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుగును. ఇదివరలో చందాల నీయనివారు తమచందాలను వెంటనే (సాలకు 1 రూపాయి యానష్టము 5 రూపాయిలు) "కార్యదర్శి ఉపవలూరరామ బోగన్నగారు హైకోర్టు కేసు, కాకినాడ" పేరున పంప ప్రార్థితులు.

కృష్ణాజిల్లాసంఘ కార్యదర్శి జే. వెం. నుబ్బారావు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—కృష్ణాజిల్లా సంఘము వారి సాధారణసభ బందరుమండలమున ఫిబ్రవరి 16-వ తేదీ సాయం కాలము 5-30 గంటలకు ప్రారంభమై జరుగును. (1) 1917 సం॥ కార్యక్రమమును ఆమోదించుట, (2) సంఘ నిబంధనల యందు కొన్ని మార్పులు, (3) 1918 సం॥ కార్యక్రమాలు కల నెన్నుకొనుట, (4) జిల్లాసంఘమును ఆంధ్ర ప్రావింజ్ యో కాంగ్రెసు కమిటీకి చేర్చుటను గురించి యోచించుట, (5) కార్యదర్శి సభ వార్యులకు నుంచు నితర విషయములు.

వెల్లూరు లాల్ కా, కనుభూగ్రామమున వ్యవసాయ సంఘ మొకటి యేర్పరచబడినది తత్సంఘాధ్యక్షులు తెలియ జేయుచున్నారు. తత్సంఘమున లాల్ వెంగయ్యగారి యాజ మాన్యము క్రింద సభ జరిగినది. సుమారు 100 మంది జనులు సభకు వచ్చియుండిరి. పాతపాటి శ్రీరాములుగారిని సంఘము యొక్క ప్రెసిడెంటుగను, లాల్ వెంగయ్యగారిని వైస్ ప్రెసిడెంటుగను, పోతు సద్దయ్య, మేదికొండ ఆయ్యప్ప నాయుడుగార్లు మేనేజింగు మెంబరుగను కనుభూ పేక ప్రాయుగుగారిని ప్రెజరరుగను సభ్యులు యేర్పరచిరి. తక్కువ జాతివానికి విద్య నేర్పుటకై సాకార్యముగ నుండలొనన రాత్రి పాఠశాలలు గ్రామములయందు నిర్మించుట, వ్యవసాయకుల ఆభివృద్ధికి గాను సర్కారువారి సలహాలనుపొంది క్రొత్తపద్ధతు లను వ్యవసాయమునందు వ్యాపింపజేయుటయు సభోద్దేశములు

రాజమహేంద్రవరమునుండి విశేషము లొకటిల్లు వ్రాయుచున్నారు.—కాంగ్రెసు డివిజను సంఘము స్వరాజ్య సమితిపక్షమున 5-వ తేదీని జరిగినసభయందు శత్రుగారితిర్మాన మును ఆమోదించు రాజప్రతినిధికి తంలిమాలమున నావిమ యమును తెలియజేసిరి. న్యాయపతి నుబ్బారావుగారు సభాధి పత్యము వహించిరి. సర్ విల్లియము వెడ్డరుబరసగారి మరణమునకు పాటులు చింతిలి తమసానుభూతిని వారి సతీకిని కుటుంబమునకును తెలియజేసిరి. వారిజీవితమును గురించి నుబ్బారావు పంతులుగారు ముచ్చటించిరి.

కృష్ణాజిల్లా నూజివీడునకు 1 వ తేదీని డిప్యూటీ తహశీలు వారు ఆఫీసువచ్చిన సందర్భమునందు, గ్రామమునను ఒక వర్తకునకు చీటి వ్రాసి తాలూకా జవానుచేతి కిచ్చి పంపి సరకులు కావలెననికొరినట్లొక విశేషము వ్రాయుచున్నాడు. ఆ చీటిలో వ్రాసినసరకులన్నియు వర్తకునియొద్దలేనట. ఆసంగతి జవానుకు తెలుప అందుమీద నాటికి కోపమువచ్చి పాప మాతని వెంటుకొనుచు మేస్త్రీలుగారి యొద్దకు రమ్మని బల వంతముగ తీసికొని పోవుచుండెనట. ప్రజలందరు చూచుచు యూరకుండిరట. తరువాత ఆవర్తకుడు చేయునజేయు తేక జవానును నుంచి మాట చేసికొనెనట. మరువాడు ఫీటిచే వర్తకులెవరును తమకొట్టు దెవరైరి. తరువాత క్రమముగ నొకకరేడు కాణములు పెట్టుచువచ్చిరట. జవానుచేసిన దౌర్జన్యమును వైయధికారులు విచారించవలసియుండును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయ సభోపసంఘము.

ఈ నెల 17 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు వెజవాడలో మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావుగారి యెడ హాలులో ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయ సభోపసంఘము వారి సభ జరుగును గావున సభ్యులు, సభ్యులగానుండ గోరువాడు, అనుబంధములుగా జేరిన సంఘముల ప్రతినిధులును, తప్పక దనుచేరు ప్రార్థితులు.

విషయములు:— 1. సంఘములను అనుబంధములుగా చేర్చుకొనుట. 2. సభ్యులను చేర్చుకొనుట. 3. కార్యక్రమములకు సంఘమును ఏర్పాటుచేయుట. 4. అవసరములగు నూతననిబంధనలను ఏర్పరచుట. 5 నిబంధనలలో మొదటి నూత్రమును ఈక్రింద ఉదహరించిన ప్రకారము దాక్తురు వి. పట్టాభిసేతా రామయ్యగారు ఉపసాదించెదమని తెలిసిన సవరణ. 6 ఆభిల భారత సభోపసంఘమునకు సభ్యులను ఎన్నుకొనుట. 7 కార్య సాధకుల సంఘమును ఏర్పరచుటను గురించియు, ఇంగ్లాండు లో కాంగ్రెసు పక్షమున పనిచేయుటకు ప్రతినిధులను ఏర్పరచుటను గురించియు, ఆభిలభారత సభోపసంఘకార్యదర్శిగారి యిన సి పి రామస్వామి అయ్యరుగారు వ్రాసిన ఉత్తము 8. రాజకీయ వ్యవహారములను జరులకు బోధించుట. 9. ఇంగ్లాండులో జేరియ మహాజన సభాపక్షమున పనిచేయుటకుసమ్మతించినవారి నెన్నుకొనుట వారిప్రయాణము మొదలగు వ్యయముల నిమిత్తము కావలసినసామ్య సమకూర్పు మార్గమును, 10 ఇంక అవసరమగు నితరవిషయములు.

కొంజ వేంకటప్పయ్య, గంటూరు. కార్యదర్శి.

మదరాసు అందుసదరమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1062)

తొండ్రు కావలయును.

(1) రైల్వేకంపెనీ తాలూకు గడియారములకు రిపేరురు, కీ యిచ్చుట, బాగుచేయుట మున్నగు వానికి తొండ్రు కావలయును. మిగతవిషయములు మదరాసులోనున్న జనరల్ ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరు గారి వద్దనుండి తెలియనగును.

(2) 250 రూప్యముల ధరావతుతో తొండ్రు ట్ర్యాఫిక్ మ్యానేజరువారి కార్యాలయములో నున్న దరఖాస్తులమీద వ్రాసి 1918 వ సం॥రం మార్చి 1 వ తేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు దాటకుండగ రాముపురము, ఏజం టు గారికి పంపవలయును. తొండ్రు అంగీకరించ బడనిచో ధరావతు వాపసుచేయబడును.

(3) తొండ్రును అంగీకరించుటలో ఏజంటు గారి యిష్టము.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు. (1063)

మదరాసు నగరమున 10 వ డివిజనుకు 1918 సం॥ మార్చి 4 వ తేదీ సోమవారము పెంబూరు లో గాంటుజు రోడ్డున పోలీసుస్టేషను వద్ద ఒక కమిషనరు నెన్నికి జరుగును.

మద్రాసు కార్పొరేట్ జనరల్ డిపార్టుమెంటు 7-1-1918. జె. సి. మొలొని, ప్రెసిడెంటు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్.

సం॥ 1874 ఫాపితము హెడ్డాఫీసు, బొంబయి. నిలువసాము 5 కోట్ల రూప్యములు ఇంతవర కిచ్చి వేసినది 5 కోట్ల

రూపాయలు

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడిన, ఎంతోవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితమగు పెట్టు బడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారు నకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయ మును సమకూర్చుటయేగాక, పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునెని ఆతనికుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. స్థిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబీకులకును ఇది చాల సౌకర్యమగు మార్గము. (672)

WANTED Agents & Canvasers in Telugu Districts

APPLY TO:-

The Branch Secretary

ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,

Post Box No. 8, Madras,

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of

[669]

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the

Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Great Britain

Prorogation of Parliament.

The King's Speech.

LONDON, February 8.

Parliament has been prorogued till 12th June. The following is the text of the King's speech:—
MY LORDS AND GENTLEMEN,

Since I last addressed you great events have happened. Within a few weeks of that session the United States decided to take their stand by the side of this country and the Allies in defence of the principles of liberty and justice. Their entry into the war followed by other neutral states has united practically the whole of the civilised world in a league of nations against unscrupulous aggression. It has lent additional strength to our arms and inspires fresh confidence in the ultimate triumph of our cause. On the other hand Russia, distracted by internal dissensions, has not been able to persevere in the struggle until the fruits of her great sacrifices could be reaped and for the present has ceased to bear her part in the allied task. Negotiations opened by her with the enemy however prove that the ambitions which provoked the unhappy war are yet unabated. These tragic events have added to the burdens of the other allies but they have not impaired the vigour and loyalty with which the enemy and all continue to pursue the common aim. Amid the confusion of changing events the determination of the Democracies of the world to secure just and enduring peace stands out even more clearly. In all theatres of war naval and military forces have displayed throughout the year noble courage, high constancy and fixed determination which have won for them the admiration of the people.

In France the enemy has been repeatedly and successfully thrown back and I wait with assurance the further progress of the conflict.

In Palestine and Mesopotamia most famous cities of the Orient have been wrested from the Turk while in Africa the enemy has lost last the remnant of his Colonial possessions.

In all of these fields the forces of my Dominions and the Indian Empire have borne their full share in the toil and in the glory of the day. During the year representatives of my Dominions and Indian Empire were summoned for the first time to a session of an Imperial War Cabinet and their deliberations have been of the utmost value in the prosecution of the war and the promotion of imperial unity.

Gentlemen of the House of Commons:—

I thank you for the liberality with which you have provided the heavy expenditure of war.

My Lords and Gentlemen:—

I have been pleased to consent to the proposals for the better representation of the people and I trust that this measure will ensure to a much larger number of my subjects in the United Kingdom an effective voice in the Government of the country and enable the national unity which has been so marked a characteristic of this war to continue in the not less arduous work of reconstruction in times of peace.

Settlement of Irish Question Hoped For.

The settlement of this difficult question by agreement leads me still to hope that in spite of all complexities a solution may be possible in regard to the Government of Ireland upon which a convention of the Representatives of my Irish People is now deliberating. The successful prosecution of war is still our first aim and endeavour. I have watched with proud and grateful heart the unvarying enthusiasm with which all sections of people have responded to every demand upon them for this purpose and as they face the final tests which may yet be required to carry our efforts to fruition, I pray Almighty God may vouchsafe us his blessing.

General Maude's Will.

LONDON, February 8.

General Maude left 1530 sterling. He bequeathed his father's and also his own Decorations and Gold Cigarette case given him by the King to his son and the residue to his wife and then to his children.

Victoria Cross Award.
King Decorates Indian Dafadar.

LONDON, February 8.

The King, at Buckingham Palace to-day, decorated Lance Dafadar Gobind Singh with the Victoria Cross. A number of Indian Army Officers were present. After the investiture, Gobind Singh was given a reception with ten Indian Cavalry Officers on leave by the National Indian Association at Cromwell Road, where the Dafadar was presented with an address and an inscribed silver dish. General Sir O'Moore Creagh said that Gobind Singh was the second Bahadur Rajput to win the Victoria Cross and the first member of the Imperial Service Corps. He belonged to the Indian Cavalry, which was to be heartily congratulated on the distinguished valour with which it had struck to its work in France since the departure of the Indian Corps. Sir Pratap Singh said that he and the other Bahadur Rajputs were very proud that another of their clan had won the great distinction and they were honoured by these proceedings. The Dafadar was presented with an inscribed gold watch by Mr. Alfred Erra.

The Laws and Customs of India.
Lord Islington's Observations.

LONDON, February 8.

Presiding at the Rhodes lecture at the University College by Sir John Jardine on building up of Corpus Juris in British India Lord Islington said that a broad survey of Law-Making in India dur-

ing the century and half in which Britain had been closely connected with India showed that there had been a genuine desire not to interfere with the customs and personal laws of the people of India. British administrators had treated with scrupulous care. Indian Usage and Custom, Law and Practice in many vital respects remained undisturbed as they had been handed down through centuries. He paid a tribute to the ability and probity of a long list of lawyers and Judges to whom the system of Anglo-Indian law was due.

Sir John Jardine emphasised that Statesmen should only with great consideration modify the laws of India which had grown from old customs many of which were based on religion.

British Women Electors' First Manifesto.
Sympathy With the Oppressed.

LONDON, February 8.

The women's party has issued a manifesto stating that their first act as electors is to greet the allied nations and pledge themselves to use their votes to secure and liberate oppressed nations especially Belgium and Serbia. The Signatories include a number of Chief Suffragettes.

Treasury War Borrowings.

Treatment of Colonial War Contributions.

LONDON, February 7.

The Treasury has concurred in Mr. Bonar Law's recommendation that, so long as borrowing by the Treasury for the purpose of war expenditure continues, the instalments of war contributions from Ceylon, Malay States, Settlements and the British community in Kolantan shall be paid into the Exchequer as miscellaneous revenue, instead of being used for the cancellation of debt.

Raw Hides Trade.

Debate in Parliament.

LONDON, February 7.

In the House of Commons, Sir J. Rees asked "Has the Non-German Committee for buying raw hides in Calcutta been abolished and is it proposed to reopen this business to all firms including firms of German origin?"

Lord Fisher replied, "The Committee has not been abolished. The proposals by Government, with regard to alteration in the method of purchase are being considered in consultation with the War Office. A decision has not yet been reached, but the proposals do not involve the employment of all firms in the trade."

Man-Power Bill.

Support by Engineer Apprentices.

LAHORE, February 8.

LONDON, February 7th.—At a meeting at Aberdeen engineer apprentices decided to join the army in a body if the Clyde engineers go on strike in opposition to the Man-power Bill.—"C. and M. Gazette")

Montagu's Silver Report.

LONDON, February 8.

Messrs. Montagu's report says:—The tone of the market has been again heavy. There have been fair supplies, but daily demand has been sufficient to absorb offerings without difficulty. Local speculation continues to influence China exchange and consequently rates have hardened. Indian silver holding has increased for the first time since October 31st.

Admiral Jerran has retired at his own request in order to facilitate the promotion of Junior officers.

Vice-Admiral Limpus is promoted Admiral and Rear Admiral Charlton Vice-Admiral.

Official regulations regarding dealings in tin in the United Kingdom, provide that imports and dealers are restricted to sell against purchases in East or elsewhere and to buy against sales to consumers or dealers against sales for export or against tin lost in transit. Exports may only be made by license and consumers may only buy their own requirements.

America

American Transport Torpedoed.

Majority on Board Saved.

LONDON, February 8.

The Admiralty announces that the "Tuscania" was torpedoed on Tuesday night off Ireland. She was carrying American troops 2011 soldiers, 141 of the crew and 35 others were saved out of a total of 2397 on board. 210 are missing.

Details of the Affair.

Attacking Submarine Sunk.

LONDON, February 8.

The "Tuscania" was sunk at seven on Tuesday evening. She was one of a convey of troop and provision ships. Two torpedoes were fired, one missed and the other hit the liner amidships. The "Tuscania" listed heavily to starboard making a proper lowering of boats impracticable. Some men jumped into the sea and others were thrown into the sea. The survivors were taken off or picked up by British Destroyers and landed. The "Tuscania" floated for two hours after being torpedoed. The condition of some of the survivors was pitiable. They threw off their clothes and had been swimming for

two hours, before they were rescued. Three men died of exposure in a boat. An American officer-survivor states that the escorting Destroyer claims to have sunk the attacking submarine. There were only two women on board the "Tuscania" and they were saved. The "Tuscania" was a 14,000 ton Anchor liner and was built in 1914. The American officer in his narrative stated that after the vessel was struck megaphone calls were circulated that there was no danger of the ship sinking before all were taken off. British Destroyers answered the S. O. S. call with remarkable celerity. He believed that a couple of lifeboats were smashed in being launched. The narrator decided to follow the sailors' advice "Stick aboard and trust to John Bull's Destroyers" instead of entering the lifeboat. A torpedo was fired at a rescuing Destroyer but missed.

LONDON, February 8.

It is now unofficially estimated that less than one-hundred and fifty are missing from the "Tuscania". Skipper Moleau was saved.

American Troops for France.
Sufficient Transports Secured.

LAHORE, February 8.

LONDON, February 7th.—Reuter's Washington correspondent says that the Secretary for the Navy announces that sufficient transports have been secured to ensure the presence of half a million American troops in France early in 1918.

American's Shipping Plans.
Increased Exports to the Allies.

LAHORE, February 8.

LONDON, February 7th.—It is officially announced that America's plans include the diversion to the Atlantic of a million tons of shipping employed in the South American trade and the reduction of imports of luxuries in order to increase the exports to the Allies. This will compensate for the effect of the Arctic weather on America's ship-building programme.—"C. and M. Gazette" special cable.)

Winning the War.

Ex-Ambassador's Opinion.

LAHORE, February 8.

LONDON, January 7th.—The New York correspondent of the "Times" says that Mr. Gerard, the former United States Ambassador in Berlin, told a meeting that there was no chance of starving out Germany or of winning through revolution. A revolution is impossible until the men returned from the war, when failing a peace-giving victory the army would tell the Government that it had been a failure and must be overthrown.—"C. and M. Gazette" cable.)

Colonel Roosevelt Operated Upon.

LONDON, February 7.

NEW YORK.—Mr. Roosevelt is suffering from abscesses in both ears. He has been operated upon and his condition is serious.

LAHORE.—NEW YORK.—Ex-President Roosevelt has been successfully operated on for abscess. His condition is not regarded as serious.

Russia

Conflicting Reports.

LONDON, February 8.

Yesterday's Russian wireless message with regard to Ukraine conflicts with the reports from other sources.

LONDON, February 8.

A German newspaper reported from Petrograd that the former Generalissimo Grand Duke Nicholas was dead. French newspapers state that it was Nicholas Constantinovitch, cousin of the Ex-Generalissimo.

Terrible Situation in Riga.
German Fraud to Secure Riga.

LONDON, February 8.

PETROGRAD.—The Bolshevik news agency states that the Germans at Riga fraudulently collected 65,000 votes for the incorporation of Riga in Germany. They imprisoned two hundred suspected Socialists and many prisoners, even women, were beaten in order to force them to betray their comrades. Women were imprisoned with men robbers and prostitutes. The economic situation is terrible and workers are starving.

The Peace Negotiations.
Resumption of Conference.

LONDON, February 8.

AMSTERDAM.—The "Volkskrant" states that the conference at Brest-Litovsk will resume to-day, the chief object of the Central Powers being to conclude peace with Ukraine.

Negotiations Mysterious.

Central Powers' Attitude to Bolsheviks.

LONDON, February 8.

The present position of negotiations at Brest-Litovsk is very mysterious. The Bolshevik Headquarters at Petrograd have received no news from Brest-Litovsk for several days and, assuming that the Russian delegates were prevented from communicating with Petrograd, M. Lomov ordered the disconnection of the wire used by the Austrian and German delegates in Petrograd.

TELEGRAMS.

Messages from Berlin tend to support a belief that the Central Powers will conclude peace with Ukraine and break off negotiations with the Bolsheviks and possibly even resume a state of war.

Berlin Press Comment.

LAHORE, February 8.
LONDON, February 7. Berlin papers are less hopeful of the success of the Brest-Litovsk negotiations. The "Vossische Zeitung" points out that the wrecking of the negotiations means the return of the Bolsheviks to the side of the Entente. ("O. and M. Gazette").

Fraternising With the German.

Defeated Russia's Flight.

LONDON, February 8.
The Soviet of Petrograd has issued a grandiloquent appeal to the workers of Berlin and Vienna hailing them as brothers across the barbed wire barrier and announcing that German Socialists Liebknecht and Adler have been elected Honorary Presidents of the Petrograd Soviet. A telegram from Petrograd says that General Alexieff with shock troops is reported to be marching northwards. He has occupied a number of stations in the direction of Kharkoff and Voronezh.

The Bolshevik agency reports that Red Guards have captured Taurinets in Finland after a fierce battle on the 4th in which 10,000 White Guards commanded by General Maunierheim were defeated and forced to retire to the west coast of the Gulf of Bothnia.

AMSTERDAM:—The "Kölnische Zeitung" says that a deputation of Russian troops from Bukovina is proceeding to Brest-Litovsk.

Central Powers

German Citizens in Allied Countries.

Assets & Liabilities to be Notified.

LONDON, February 8.
AMSTERDAM:—The "North German Gazette" announces that the private fortunes of citizens in a number of Allied countries, including United States, Japan, Italy, Siam and China and also the monetary claims on debtors residing in those States, must be notified to the Administration of Foreign owned Estates.

LONDON, February 8.
The "Telegraph" states that a German Order has been issued on the Feenish coast calling up males from thirteen to sixty years of age for military labour.

LONDON, February 8.
AMSTERDAM:—A Vienna telegram says that the Austrian Cabinet has resigned owing to the opposition to two months provisional Budget whereby the majority for the Budget became doubtful.

General

Chinese Internal Revolution.

LONDON, February 7.
SHANGHAI:—Tuchun Lishun of Nanking has circularised by telegraph leaders of both parties in all Provinces asking them to state their terms with a view to settlement and threatening war upon whichever side refuses. All communication with Yangtze beyond Hankow is suspended owing to the Northerners' war preparations.

Russian Bolsheviks.

To Encourage Chinese Revolution.

LONDON, February 8.
The "Times" Petrograd correspondent says:—Peoples' Commissioners are discussing a proposal to support the autonomous movement in Southern China against the Central Government. The Commission propose to send a Commissioner to China for this purpose. The object is to produce Socialistic revolutionary agitation which will break down China's refusal to allow foodstuffs to come to Russia.

Financial & Military Assistance to China.

From Japan.

LONDON, February 8.
TOKIO:—Speaking in Parliament Baron Motono said that Government would give Financial and Military assistance to China.

Australia's Strong Financial Position.

LONDON, February 8.
WELLINGTON:—Revenue for twelve months ended 31st January increased by £3,836,000 as compared with the previous twelve months. There will be substantial surplus on 31st March. Expenditure has considerably increased but the country's financial position is uncommonly strong.

Egypt Telephone Company.

LONDON, February 8.
The Telephone Company of Egypt has accepted the offer of the Egyptian Government to purchase the undertaking for £755,000.

Western Front

LONDON, February 8.
Last night's French Communiqué said: Enemy attack at daybreak on small post north of Oucourt was repulsed.

Germans followed up the bombardments reported in the morning on the right of the Meuse and in Alsace with three surprise attacks east of Samognoeux on the northern side of Fossees wood and south of Hartmannswillerkopf. All were repulsed.

LONDON, February 8.

This afternoon's communiqué from Marshal Haig reports hostile artillery activity at Mesquiereux.

Two Enemy Machines Destroyed.

LONDON, February 8.

To-night's communiqué from F.M. Sir Douglas Haig says: We raided a post south-eastward of Queant killing and taking prisoners several of the garrison. We repulsed raiders westward of La Bassée. The enemy's artillery was active north-westward of St. Quentin and eastward of Monchy Le Preux. Our aeroplanes dropped over a ton of bombs on targets behind the enemy's lines. Two hostile machines were brought down. Two of ours are missing.

Heavier Hostile Artillery Activity.

LONDON, February 8.

Reuter's correspondent at British headquarters says during a twenty-four hour spell of finer weather there has been heavier hostile artillery firing but to-day's soaking westerly gale has again lessened activity. The weather and state of ground are still unfavourable for grand operations.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Select Committee's on the Bill.

DELHI, February 8.

The Select Committee on the Income Tax Amendment Bill will commence labours on the 11th instant and continue till the 13th. The Select Committee on the Cinematographs Bill will sit on the 21st February.

The Viceroy's Speech.

Comment of C. & M. Gazettes.

LAHORE, February 8.

Referring to H. E. the Viceroy's speech the "Civil and Military Gazette" says:—His recital of the difficulties with which the country is faced and of the steps which the Government is taking to deal with the situation will command general approval for its candour and straightforwardness. His announcements with regard to the Indian Defence Force were prepared with a not undeserved tribute to the spirit in which the European section of that force has taken up its new obligations. If the same appreciative spirit had animated the army headquarters in its dealings with the force we cannot help thinking a good many of the difficulties that have been in its path would not have arisen. The journal welcomes the announcement that the general service units are to be disbanded "not," it says, "because we think that the European community in India cannot and ought not to be called on to shoulder its share of military duty, but because the general service scheme on the lines on which it has been worked has proved both costly and ineffective owing to the unexpectedly small number of men available. The Government are to be congratulated on recognising and acknowledging the fact by their action if not by words, and it is to be hoped that the dropping of this expensive experiment will enable the local side of the Indian Defence Force scheme to be developed and improved to the fullest extent of which it is capable. The paper confesses that it cannot share the optimism to which the Viceroy gave expression as to the beneficial outcome of the tedious and largely unnecessary proceedings which have attended the Secretary of State's visit.

The issue of Post Office five years Cash Certificates in India is intended to be a permanent measure, and it is authoritatively announced that there is no truth in rumours of discontinuance after the 31st proximo.

Bombay

An ANGLO-INDIAN WOMEN.

Deceives The Editor of "Bombay Chronicle."

She Confesses Her Guilt.

BOMBAY, February 8.

An ingenious hoax played on a newspaper editor was unfolded at the Police Court before the Fifth Presidency Magistrate to-day when Mrs. Blanche Branganza, an Anglo-Indian woman stood charged with cheating in respect of Rs. 500 about the middle of December last. The accused called at the office of the "Bombay Chronicle" and interviewed Mr. B. G. Horniman, Editor. In her interview she related the harrowing tale regarding six destitute children who she said were thrown on her. She asked Mr. Horniman to raise a fund and induced him to insert an appeal in the "Chronicle" on the 22nd December for funds. Her object she said, was to send four girls and two boys to school. The appeal was published and a sum of Rs. 100 was first sent by an Indian on the 23rd December. Subsequently the fund increased to Rs. 730, contributions including Rs. 50 from Her Excellency Lady Willingdon. She then one day went to Mr. Horniman and informed him that she had arranged for the children to be taken to Taylor's High School, Poona, and asked for Rs. 500 for expenses. Mr. Horniman paid her two sums of Rs. 250 each, but afterwards he discovered that he was cheated. He then informed the C.I.D., who after investigation arrested her. It was alleged that she often took with her a child to the office of the "Chronicle". The police in their investigation found out that she had incurred debts and as she wanted to conceal that fact from her husband she devised this plan. The accused pleaded guilty and judgment has been reserved.

Late Sir William Wedderburn.

A Condolence Meeting.

POONA, February 8.

A public meeting was held here in the Kirloskar Theatre under the presidency of Mr. H. N. Apte to express sorrow at the death of Sir William Wedderburn. After the President's speech the Hon'ble Mr. Paranjpe spoke on the splendid and selfless services Sir William rendered to the cause of India. Messrs. Ghaswala, Bhopatkar and a few others also spoke and a condolence resolution was passed.

Burma

The Industrial Commission.

RANGOON, February 8.

The Industrial Commission arrived here to-day after visiting Pagan and Singu, Yeungyang oil fields. They had a conference with the provincial industrial committees on the statement submitted by them. The Commission will leave shortly for Calcutta.

The Burma Government has ordered a marine enquiry into the loss of the steamer the "Ayuthia".

A Royal proclamation has been issued establishing a branch of the Royal Mint at Bombay.

Behar

Bagahin Riot Case.

Thirty-four Accused Convicted.

ARRAH, February 8.

The Special Tribunal delivered judgment in the Bagahin case. Nine accused were acquitted and 34 convicted. Twenty-eight were sentenced to five years rigorous imprisonment, five to three years and 1 to 1 year.

Mukhmilpore Riot Case.

Sentences Passed.

GAYA, February 8.

The Special Tribunal delivered judgment in the Mukhmilpore case. Seven accused were acquitted, five were sentenced to five years rigorous imprisonment and fined hundred rupees each. One to five years only; three accused, already sentenced to five years in a previous case, were sentenced to two years in addition.

United Provinces

Arrival of the New Lieut.-Governor.

ALLAHABAD, February 8.

Sir Harcourt Butler will arrive at Lucknow at 8 p. m., on the 14th instant and Sir James Meeson will leave for England at 9-30 a. m. on the 15th. His departure will be public.

South India

It is understood that a deputation of Bangalore Lawyers will wait on the Dewan to represent certain matters in which they are interested.

The Madras Police with the assistance of the Bangalore city Railway Police arrested a man named Vasanthayya, who is alleged to have committed forgery and cheating and falsely personated Mr. M. N. Babraj Urs, Asst. Private Secretary to His Highness the Maharaja of Mysore. It is alleged that he issued a cheque to the National Bank of India signed as Babraj Urs for goods purchased by him from firms in Madras. He was taken to Madras by this morning's passenger train.

Stop-Press Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS).

DELHI, February 9.

The following press communiqué has been issued here:—On the 31st January one of our airmen brought down a Turkish aeroplane which fell in flames near Khanikin. Rain has fallen during the past week. There is no military action to report.

CALCUTTA, February 9.

In connection with the announcement by the Calcutta University authorities postponing the dates of the Matriculation Examination various rumours have been rife in Calcutta accounting for this postponement. One of the rumours was that the steamer that was carrying question papers for this examination had been sunk by Huns. The true fact is that the steamer that is carrying these question papers is not expected to arrive in Calcutta in time for the date of the commencement of that examination and the authorities were therefore obliged to postpone it.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

కొందరు విలేఖకులు విషయము జరిగిన చాలదినములకు వ్యాసములను వృత్తాంతములను వ్రాసి పంపుట యాచారముగ వచ్చుచున్నది. విషయము జరిగిన వెంటనే పంపని వృత్తాంతములను వ్యాసముల నింతటివంటియును ప్రకటింపజాలము. కావున పత్రికకు వ్యాసములు మున్నగునవి పంపదలచువారు సంగతి జరిగిన వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థకులు. సంపాదకుడు.

ద్వితీయాంధ్రవిద్యార్థిసభ.

పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు.

అయ్యా,

4 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో అహోర సంతకాధ్యక్షులైన కడ్డమూడి పూర్ణ చంద్రరావుగారు వ్రాసిన విషయములు నేను ప్రత్యక్షముగా జూచిచూడవలసిన వాడు తెలిసినంత వరకు వ్రాయ సాహసించితిని.

పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు విద్యార్థులకు సహాయము చేసినమాట నిజమే. అందులకు విద్యార్థులు మొదటినుండియు కృతజ్ఞతను జూపుచునేయుండిరి. ఎంత సహాయముచేసినను అన్నియు తెలిసిన శాస్త్రిగారి విద్యార్థులయెడ హేయమైన మాటలను ప్రయోగించిన విద్యార్థుల కెంత కష్టముగా నుండునో యందరకు తెలిసినవిషయమే. ఇంతకును శాస్త్రిగారు తిట్టిరాలేదా యను సంశయ విచారణీయము. నేను మాధవరావుగారికుమారుడు రమణారావుగారును మరికొందరును శాస్త్రిగారిని అనవసరముగ రచ్చపెట్టిరట. ఏమియు కారణము లేక శాస్త్రిగారికంటి పెద్దనునువ్వుల నొప్పించుటేలాగో పూర్ణ చంద్రరావుగారు వ్రాసియుండలేదు. విద్యార్థి సభవిషయమై గుంటూరు కంపెనీనా రీయారికెవచ్చినపుడు శాస్త్రిగారింటిలో బసచేయింపబడిరి. వారిభోజనసదుపాయములకొరకు వంట సామాను మొదలయినవి తేబడెను. కంపెనీవారు వెడల్పిన తరువాత సామాను జూచుకొనగా గుండిగ యొకటి కనబడ లేదు. అంతట శాస్త్రిగారి మనుష్యులను విచారించగా కంపెనీవారికి లాంతి రాకటి యిచ్చితిమనియు దాని నియ్యమనియు నది పోయినందున గుండిగ దాచితిమనియు దాని నియ్యమనియు చెప్పిరి. అంతట శాస్త్రిగారికి నిన్నుంచగా పెడచెవిని తెట్టిరి. నెలవులలో రమణారావుగారు శాస్త్రిగారిని గుండిగ యిచ్చునియు లేని యెడల పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసెదమనియు ననిరి శ్రీజనపద్రుమున శాస్త్రిగారు తిట్టిరట. నే నీయూరిలో లేనందువలన సత్యము గ్రహించలేకపోతిని. కాని 26 వ తేదీని శాస్త్రిగారు మేము వసించు స్థలమునకు వచ్చి సభ సంబంధములో తిట్టిన మాట వాస్తవమే యని నుడిచిరి. 27 వ తేదీని సభలో నొక విద్యార్థి యిట్లు చెప్పెను. "సూరిశాస్త్రిగారు రనేకవిధముల విద్యార్థులను కొందరిని తనపక్షము మాట్లాడునట్లు చేసిరి." శాస్త్రిగారు నిజముగా తిట్టినయెడల విద్యార్థులను తన పక్షమునకు తీర్చుకొని కష్టము లేలాగో? 9 వ తేదీని జరిగిన సభ భేదాభిప్రాయము వలన నాపివేయ బడినదట! శాస్త్రిగారికిని విద్యార్థులకును సంధి జేయుదుమని కొందరు పెద్ద మనుష్యులు నడుపుటచే సభ యాపివేయబడెను. ఈ విషయము మీ పత్రికాస్వరేణినిలేఖకుడే వ్రాసియుండెను. 9 వ తేదీని సభ కేటెంచిన పూర్ణ చంద్రరావుగారే యిట్లు వ్రాయుట కడు సాహసము. ఇంతగొరవయుండ శాస్త్రిగారు తిట్టిన తేదీనియు, అనవసరముగా రచ్చపెట్టబడి రనియు వ్రాయుట యెంతవరకు సత్యమో మీరే మోచింపుడు.

బందరు

తల్లాగూడ రామారావు.

II

అయ్యా, ఆంధ్రనాయకులలో సొకరును, వీరులపాలిటి కల్పితపురుషుల దానకర్తలు నగు సూరి శాస్త్రిగారునే నిందింప నెంచు విద్యార్థులుండ చేకపెట్టు బాగుండగలదో యనునంతయు హింతులుగాక. అనుహాత్ముని మిరంటిపిల్లు పెట్టితిరో తేక మీకెటువంటి యంతఃకలహము లున్నవోగాని యామనా నీయుని పురుషులనోటిమండి యట్టి హేయమయిన మాటలు వచ్చినవి మేము నమ్ముకాలము. ముమ్మాటికి నమ్ముకాలము. విద్యార్థులపట్ల శాస్త్రిగారు కోరెడి తేయమును వారి కదిదండులయినను కొందరు, కాన విద్యార్థులారా! మీప్రయత్నము లను మానుడు. చేకతేయముకాదు.

బందరు సూరపనేని లక్ష్మీనరసింహారావు చౌదరి.
(ఈవిషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నిక ప్రకటింపజాలము. (ఆం. ప. సం.)

III

వైశ్యసోదరుల కొక విజ్ఞాపనము

అయ్యా,

ఇటీవల ఆంధ్రపత్రికయందు కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానమును గురించి ముద్రింపబడిన దండలు చూచియుందురు. అందు ధర్మకర్త లిద్దరు నిలుపబడి రని యున్నది. నిలుపబడిన వా రే కారణమున నిలుపబడిరో తదితరు లేకారణమున స్థాన నైర్ద్య లయికో తెలియవచ్చును. కొంత మోచింప ప్రస్తుతపు ధర్మకర్త నియోజక పద్ధతియందు కొంత కొంతయున్నట్లు తోచుచున్నది. దానిగూర్చిన వ్యాఖ్యానము తీర్పును వైశ్యజను లందరు చూడవలయును. అది వలసినచో కొంతవఱకు మార్పుపడవలయును. ప్రస్తుతము ధర్మకర్తల నెన్నికొనుట, అందుల కర్హత, ఎప్పుకొనబడుట కర్హత, స్థానాలంకారపరిమాణము, ఇచ్చియు చక్కగ నేర్పడవచ్చును. మూలపద్ధతియగుగ నున్నట్లు తోచుచున్నది. అది శీఘ్రముగ వెలిచేయబడుట తెన్ను.

ధర్మకర్తలు చాలవరకు భాగ్యవంతులు. లౌకికవ్యవహార ప్రవర్తకులు; దానంజేసి యట్టివారు విశేషించి యట్టి దిట్టములం గల చెట్టలెల్ల బోగొట్టి సరియైన చట్టమునం దెట్టుట వట్టిమాట. అట్టి స్థానమునకు తగినవారు కీర్తిసంతులంగను కుల శేఖరులుగాను నుండుట యుత్తమమే కాని, కలయు కార్యంబు లన్నియు వారిచే వలయురీతిని జరుపబడవు. వారికిం గల మేలుపడలలో నిది యొకటి యగును. ప్రస్తుతము ధర్మకర్త పు స్థానము నలంకరించి యుండువా రందరు వట్టివారుగ నే యున్నవారు. ఎట్టివారుగ నుండిన ధర్మంబులకు చెడుగు లేకుండనో అట్టివారే యిప్పుడు తొలగింపబడిరి. ముమ్మారు మోచింపి చూడ వారిలో సొకరు దేవస్థానధర్మంబులకు సంబంధించిన వైద్యశాలయం దేమి భోజనశాలయం దేమి కళాశాలా విద్యార్థుల భోజనశాలయం దేమి ఎంతయు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని వీదలయి అబలలయి అసాధులయి యుండువారల కందఱకు మేలుగూర్చుచుండిరి. అట్టివారు నిలుకడగ నుండుట యెంతయు సంతోషదాయకము. వారు ఇటీవలనే ధర్మకర్త పుత్వపదవికి వచ్చిరి. ఇప్పుడు నిలిపివేయబడిరి. కొంద రన్ననో చిరకాల మున్నవారు. దీనివట్టి చూడ పదవింకొచ్చిన కాల పరిమాణము పొడిచిపెట్టునట్లు గన్పట్టుచున్నది. అది కడుం గడు శోచనీయము.

ఇట్టి ధర్మకర్త పుత్వపదవులకు వచ్చువారు కులశేఖరులు గను లౌకికవ్యవహారదక్షులుగాను నుండుటయే కాక దయాళువులు శ్రద్ధావంతులు శాంతమనస్కులు ప్రయత్నాపకులు ప్రజారంజకులుగా నుండుట యత్యంతవశ్యకము. అట్టి ధర్మగుణంబులే యిట్టి ధర్మగుణంబును రక్షింపగలవు.

ప్రస్తుతము ధర్మకాఖిలుగ నుండు దేవస్థానభోజనశాలయం దేమి, వైద్యశాలయం దేమి చాలవఱకు కొంతయుగలవు. భోజన శాలయందలి దిట్టంబులు చాలవఱకు తక్కువ. ప్రతిదినసంబు నుపయోగింపబడు భోజనపదార్థములయం దెన్నియో లోపంబు లుండును. అవన్నియు విద్యార్థులందరినీ యడిగిన తెల్లనుగును అట్టివిద్యార్థులు మన వైశ్యులయిననో విడియునుచే వానిని వెలి పుచ్చరు. బ్రాహ్మణ విద్యార్థులు వెలిపుచ్చు వండుబకును తగిన కారణము లుండును. అట్టి కల్నియు బయలుపడుటకు విద్యార్థుల యిబ్బందులకు తెలియలేదును సొక పుస్తకమో వానిని లభించియుండుట కొక చిన్న పైకెయో యుండవలయును. సదపడి బ్రాహ్మణవిద్యార్థుల విషయమును కొంత మోచింపవలయును. వారి సంఖ్య నానాటికి తీసికట్టగు చు న్నుది. వారు వేదాధ్యయనమందును లౌకిక విద్యయందును ఏమాత్రము కొంతవఱకును దఱిమివేయబడుటయే కాక అపు డపుడు కొందఱు ధర్మకర్తల యాదార్యమువలన మొగమున బొట్టు లే దనియు నిక కరితే దనియు సొకపూట బుద్ధు బోగొట్టుకొను చుందురు. ఇట్టి లోపంబులను సరిగిర్చు కొనుట అధికారాలకు సరియే కాని, ఇదే సరి యని వారిని మీదాని పొమ్మని నాటద్రోటుట పొడికాదు. అవిషయంబులన్నియు ధర్మకర్తలేమి దేవస్థాన కార్యదర్శియేమి మిక్కిలి మోర్పుతో మోచింది సరిపఱుప వలయును. ధర్మవైద్యశాలయం దన్న అందు మంగులం జేయు పొంగిలు ఎన్ని నాస్థులనునో మును తెల్లున్నవో వీదలంద రెల్లు నిత్యమును ఆదరింపబడుదురో ఇప్పుడు చక్కగ తెక్రింపబడవలయు.

కాబట్టి పూర్తిగ మోచింది చూడ ఈ ధర్మోద్ధారణ ము తదివపరిపాలనమూ మన కులజాల కందఱకును అవశ్యక ర్తవ్యము. దానిని గురించి మన మందరమును పాటుపడవలయు ను. ధర్మకర్త నియోజనాధికారము ఈ పురియందు గల మన వెళ్ళుల కందఱికి తెలిసినదిగను వైశ్యశేఖరుల కనేకులకు లో

బడినదిగను నుండవలయును. కాని, కులశేఖరుల కందఱకు ఇహ రత్నంబుల మనుకొనెడి యిరువురు మువ్వరి చేతులందే య కాల ముండగూడదు. అది శ్రేయస్కరంబు కాదు.

చెన్నపురి

జి. వి. రమణయ్య.

తెక్కలి.

గంజాము జిల్లా తెక్కలిలోని కాంగ్రెసుసంఘము శర్మగారి తీర్మానము నామోదించుచు రాజప్రతినిధికి తంజి వాస్తవ పంపినది.

NOTICE.

Sealed tenders for printing, binding &c of the Guntur District Board for the year 1918-1919 will be received by the President, District Board up to the 20th February 1918. Successful tenderer will have to execute an agreement.

For forms and other particulars apply to the President, District Board, Guntur who does not bind himself to accept the lowest or any tender.

నోటీసు.

1918-1919 వ సంవత్సరములో గుంటూరు జిల్లా బోర్డువారి అచ్చుపనులు వైరా చేయుటకు తెుండర్లను పెట్టదలచినవారు 1918 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేదీ లోపుగా తెుండర్లను సీలు చేసి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారికి పంపవలయును.

ఎవరి తెుండరు అంగీకరింపబడునో వారు ఖరారునామా వ్రాసి యివ్వవలసియుండును.

ఫారములకొరకు యింకా యితర విషయముల గురించిన్ని డిప్యూటీబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి చేర వ్రాసి కనుగొనవలయును. (1056)

District Board Office, Guntur. Dated 5-2-1918. E. A. DAV'S, President, District Board.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ.

(ఇండ్లాండు కంపెనీలో ఇంకాకొన్నిరేలు చేయబడినది.)

నోటీసు.

(1057)

తిరువళ్ళూరు, తై అమావాసోత్సవము

ఫి బ్ర వ రి, 1918.

ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగ్గు చాలకుండుటాజేసి ఫిబ్రవరి 1918 వ సం॥ తిరువళ్ళూరులో రాబోవు తై అమావాసోత్సవమునకు యాత్రికులుపోవుటకు ప్రత్యేకముగా ప్యాసెజరుబండ్లు గాని, స్పెషలు బండ్లుగాని వేయబడవుగావున పో నిచ్చుగించువారు ముందుగానే జాగ్రతపడవలెను.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు.

(1050)

స్పెషలువర్క్సుగిపార్టుమెంటుడ్రెయి చేజ సెక్షన్ 1918-19 సం॥ హార్ల వేరు మెటీరియలు సప్లయచేయుటకు తెుండర్లు.

ఇరుప సామాను తెుండర్లను (హార్లవేరు) కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు 1918 సం॥ ఫిబ్రవరి 27వ తేదీ బుధవారము 12 గంటలవరకు వచ్చెను.

అచ్చు తెుండరు ఫారములు కార్పొరేషను రివీన్యూ ఆఫీసు గారికి రెండు రూపాయలను చెల్లించిన లభించును. ఈ రెండు రూపాయలు మరల వాఫసు చేయబడజాలవు.

మదరాసు } డి. డబ్ల్యూ. మాడ్డి.
నేపియపుార్కు } స్పెషలు ఇంజనీరు
31-1-18. } మదరాసు కార్పొరేషను,

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

కరోలా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యేలాగున గర్భశోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను సీసాలు

సీసా 1-కి వెల

రూ. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రే జ ద గా రి

లీవరు టానిక్.

వైత్యమునకు మంచిమందు.

రోగులకు సంభవించు తల

కొపి. అజీర్తికి, చెడిన కార్య

గలుగు బాధలకును,

అలవలకును, అకలిబాధకును,

వికాసవిహీనతకును అరోచిత

కును, తల తిరుగుటకును, విసు

గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రూ. 1-8-0.

కుల్ హట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి

నను వెంట్రుకలను తక్షణమే

మినమినలాను నలుపుగా గాని

గోధుమరంగుగా గాని మార్పు

గలదు. స దో ష లి త ము

శాశ్వతము.

ఈ సాల్వ్యాష్ క డై పెట్టె 1-కి

రూ. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd

Pharmaceutical Chemists &

Druggists, Mount Road,

MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్క్విత్ ఆండు కో.,

(లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటూ రోడ్డు

మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక పేరునుదాహరించ గోరెదము

368

చాధాపిడిదులకు వరము: బహాడిశ నహితమైన డా॥ వీ. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అవకాశక్రొత్త రక్తమవలన జనించు బాధ్యములకు కీరీడువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండహాలను

కొండ్రును, ప్రాంతోష్ణులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన కక్షకుప్త కారిణి (28)

ఇకావిధిసార్వపరిల్లా ను మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన బోవములను

కాగజ్జును. కీరీడునందిలి పొడినగదోవములను, మలబద్ధకమును కార్మిసంబంధమును శోష్యులను పోగొట్టి రక్తమను

కీర్తితచును. కీరీడుగొమ్మును గలగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 కేసుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పోయెలను:— వీ. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడీ. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

విక బాషాలిపి ప్రశంస

ఇది కేసులకంటి అపారాయ విరచితము.

రూ. 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

ఆంధ్ర వర్ణకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియత కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారికి

ప్రాణబడినది. రూ. 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

మో న పో కు డు

తుప్పుపట్టినయింకండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.

అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డ్స్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్వ్యాష్." "

Willes Dove & Company's "BitumasticSolution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల

మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పట్టికు

వచ్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ

చూచినను వాడుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్లు:—ది సాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

389

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

మదరాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ్యుష్టి, కనుకట్టు, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనో

వేగము, సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా

సాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు,

అమెరికావారి చీట్ల పేకతమాహులు, విచిత్రవిశోధవిద్యలుగలవు.

ఇంతేగాక మనుష్యునియాయువుచేయుట, చీకటిలోచదువుట,

నీళ్లవైన నడిచిపోవుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో

సమాధియగుట, మనుష్యుడు చిలుక యగుట, వెడ్డపులిని చేసి

చూపించుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరము

లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టు

కొని చూడబండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన

గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట

మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరు.

డబ్బు సంపాదించుట కిది ముఖ్యమైన మార్గము.

వెలకు వందలకొలది ద్రవ్యము అర్జించుకో గలరు.

ఈ కేంద్ర గ్రంథము అమృతమైనది ఈ గ్రంథమును

వి. పి. గ. 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ధరభాస్తు ధారు

లకు యీ గ్రంథమును రూ. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధరభాస్తు

దారు లనగా లెమ ధరభాస్తులోకూడ రూ. 4 లను యీ క్రింది

విలాసమునకు తక్షణమే మణియార్దర చేసి లెమపేరును రిజ

స్టరు చేయించుకోవలెను. (894-884)

పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఓంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కా ర బాం బ:— ఇది శ్రీధర్మభోధిని యను నాటకము.

సంఘమరాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు కావలసినది.

అందరు బడివిశీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజి కేట.

ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

దంత చూరము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0.

ఈ దంతమార్గముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిక

డును. చిగుళ్లునుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోరుదుర్గంధము

లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మతాంజనం కిస్తా. } 108, (ఫేరికాడ్డు, బొంబాయి,

రీ. తంబుకెట్టి పిడి. మదరాసు.

అత్త జ్ఞానా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

తయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ

గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, వి. పి.

చిన్నవైఖా చక్కనిగ్రంథము వెల రూ. 0-8-0.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము:

పోస్టు కాన్సు 212, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్సు, డిపో,

మాంటూ రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యామయైన

వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, వి. పి. ఎం. వి. కె. ఎం.

(946-887) మదరాసు.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 2-8-0

శిపాళడేకపు కన్నూరి, మంచి. కులము 1-కి ... 80-0-0

మంజుల పువ్వు కులము 1-కి ... 2-0-0

గోదోజనము, వరిచిడి " ... 7-0-0

చనభక్తులు కులము 1-కి ... 0-10-0

పచ్చకర్పూరం " ... 2-0-0

బాలామృతము సీసా 1-కి ... 9-12-0

తాంబూలమృతము, ను నాననగా నుండును 80-కి 0-8-0

అమ్మతాంజనము కిస్తా, మదరాసు, బొంబాయి.

అమ్మతార్ల వ అవలేవ్యాము.

శిలేవ్యాము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి

కాశ్యతసుఖము నొసంగును. 219

అక్రోగ్యులను కలుగజేసి ఆయుర్యుద్ధిని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు

ప్రాసిన బహుల భిక్కు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర పుణికోంకర్ గోవింద్,

అగంకగిహా జోహధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.